59-385

Akbaba

Kıbrısa topluluğa ihraç ettik! - Gazeteler -

Komünistler — İmdaaat!.. Türkler silâhlanıyor!..

Ümitlerinizi
büyük imkânlara
bağlayınız...

tasarruflarınız için
en zengin
ikramiye plânından
faydalanınız

CEM'AN 4 MİLYON LİRA

50
APARTMAN
DAİRESİ

2
MİLYON

her 150 liraya 1 kur'a numarası

24 AĞUSTOSTA:
6 Apartman Dairesi
ve 260.000 lira

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 548

SAYI : 385 C. : 15 30 TEMMUZ 1959 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI: 100 KURUŞ

Akbaba
siyasi mizah gazetesi

SEN O MUSUN?..

SİZ, Belediye Başkanı, Demokrat Parti Başkanı, Vatan Cephesi Başkanı Kemal Aygün'ün Eyüpsultan nutkuna bakmayınız. D. P. yi iktidara getiren elbet seçim sandıklarından çıkan vatandaş oylarıdır. Gökyüzünden yağan ilâhî reyler değil!

Onu, beş yıl, meydan meydan biz dinledik, sayfa sayfa biz okuduk, biz beğendik, biz sevdik, biz seçtik.

O bize, beş yıl hürriyet vadetmişti: Köyde, kentte, her D. P. sözcüsü bir Namık Kemal'di ve her vatandaş, C. H. P. nin zincirlerini sürükleyen bir esir!

O bize, beş yıl eşitlik vadetmişti: Oylarımızı ona verdiğimiz gün, beyaz trenler gururumuzu çiğnemiyecek, Savaronanın dalgaları haysiyetimizi döğmiyecek, bu vatan devler, cüceler diyarı olmaktan kurtulacaktı.

O bize, beş yıl ucuzluk vadetmişti, bolluk vadetmişti: O iktidar koltuğuna oturunca, biz, Hızır'ın asâsı değmiş çoban gibi bir silkinişte şehzade olacaktık: Karnımız doyacaktı, cebimiz dolacaktı ve sırtımızdaki çul Hint kumaşı olacaktı!

Bizim sevdiğimiz, bizim seçtiğimiz, bizim kaderlerimizi eline verdiğimiz D. P. budur.

Şimdi soruyorum, cevap ver: Sen o musun?

Senin vadettiğin hürriyet şu neşir yasakları mıdır?.. Bir taş atılacak görmiyeceğiz: Fotoğrafların gözleri kör olacak! Bir demeç verilecek, yazmıyacağız: Kalemlerin dilleri tutulacak!

Senin vadettiğin eşitlik bu mudur?.. Sen, Vatan Cephesinde kendi propagandanı Allahı yardımcı çağıracaksın, C. H. P. kongresine de jandarma ile polisi!

Senin vadettiğin ucuzluk, senin vadettiğin bolluk bu mudur?.. Bugünün garson bahşişi ile dün kendimize üç kap yemek ikram eder, üstüne de altın köpüklü, mis kokulu bir kahve içerdik!

Hayır, hayır, hayır, hiçbir olay, ne pahalılık, ne yokluk, ne haysiyetsizlik, ne eşitsizlik, şu iki üniversiteli gence atılan yumruklar kadar acı olamaz O zekâ güzeli erkek yüzlerde çakan tokatların utanciyle bütün bir aydınlar kuşağının suratı kızarıyor!

Evet, seni biz beğendik, biz sevdik, biz seçtik. Ama sen o beğendiğimiz, o sevdiğimiz, o seçtiğimiz D. P. misin şimdi?.. Sen o musun?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Beş kilo gümüş!..

Okudunuz mu ? Bir lâğımdan beş kilo gümüş çıkmış!

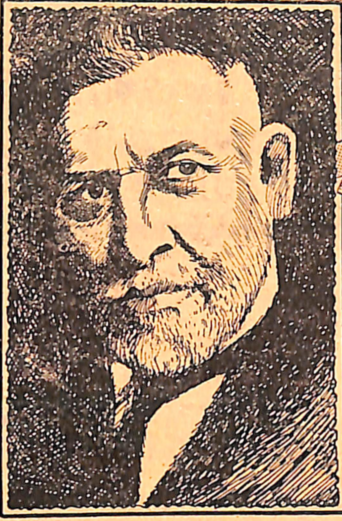
Acaba hangi zenginin kanalizasyon boruları dökülüyordu buraya ?... Öyle dar gelirli, memur, öğretmen, yazar ailesinden böyle şey çıkmaz!

Hey babam hey!... Şu refah, şu kalkınma devrine bakınız: Eloğlu bir ıkınışta beş kilo gümüş çıkarıyor be!..

Yalnız bir endişemiz, bir korkumuz var: Atalarımız «Söz gümüşse sükût altındır» demişler. Sakın bu lâğımdan çıkarılan beş kilo gümüş son yıllarda dinlemeğe alıştığımız sözlerden olmasın!

Yalova vapurunda bir Ada yolcusu!..

BİR VARMIŞ, BİR YOKMUŞ:

Abdullah Cevdet

Yusuf Ziya Ortaç

CAĞALOĞLUNDA, köşe başında, üç buçuk katlı bir apartıman vardır. O zaman, adı «İçtihat Evi» idi bu yapının. İçtihat bir dergi'nin ismidir. Sahibi, doktor Abdullah Cevdet.

Evi de, idare evi de üst kattaydı. İkinci katta Bilgi Derneği vardı, Orhaniye Matbaası vardı alt katta da baskı makineleri...

İçtihat, bizim bayrak dergilerimizden biridir: Türk Yurdu milliyetçilerin, Sebilürreşat islâmcıların mecmuasıydı. İçtihat, kara kuvvete savaş açmış ilk lâiklerin dergisidir.

Biz Abdullah Cevdet'le konuşmadan tanışmıştık. İlk gençliğimin şiir denemelerini, posta ile İçtihad'a yollardım. Ertesi hafta, bir de bakardım, basılmış... O yaşta adını matbaa harfleriyle bir mecmua sahifesinde görmek... Bu bahtiyarlığı, günümüzün maç sevdalılarına anlatamayız!

Aradan bir yıl geçti belki... İçtihad sahibi ile de bir gün kendi apartımanının ikinci katında tanıştık. Abdullah Cevdet sanki çoktandır hasretini çektiği bir... bir oğlunu görmüşcesine sevindi.

Sakallıydı, hafif çiçek bozukları vardı yüzünde. Gözleri çok zeki, yüzü oldukça böndü bu adamın. Ayrılırken:

— Çarşamba akşamı çaya beklerim, dedi. Her çarşamba İçtihadda toplanırız...

Ertesi hafta gittim. Oldukça iyi döşenmiş, oldukça geniş bir salondu bu. Rahat koltuklar, sedirler vardı. Duvarlarda, kitap raflarının üstlerinde büyük şöhretlerin fotoğraflariyle göz göze geliyordum: Abdülhak Hâmit'ler, Süleyman Nazif'ler, Faik Ali'ler, Sami Paşazade Sezai'ler, Cenab'lar, Celâl Nuri'ler...

Çarşamba çaylarına gelenler de bunlar ve bu çapta insanlardı... Mutlaka bir fikir ve sanat konusu, günün konuşması oluyordu.

Abdullah Cevdet, bir başka adamdı: Doktordu, şairdi, bilgindi ve... Türkçü değil, İslâmcı değil, insancı idi. Bir dörtlüğünde şu iki mısraı okuyoruz:

Milletciler, vatancılar, dinciler var sinende,
Bir insancı çok mu? Bırak, bir insan da yaşasın!

Düşmanları, onu bu inanışından yakalayıp didikliyorlardı. Ama o, âdeta kahra uğramaktan bahtiyar, kendi kendisini teselli ediyordu:

Açtım cihâne rahm-ü uhuvvet kucâğını,
Her zî hayata zerrelerim: kardeşim diyor.
Ülfet nevâlarıyla gönüller pür ihtizaz,
Ey düşmanım, neden yüreğin «Ben taşım» diyor?

Abdullah Cevdet'in düşmanları? Ama bu düşmanları kendisi âdeta çalışarak hazırlar, yoktan var ederdi.

Fuzûlî'nin Türk olmadığını sevinerek söylerken, Ziya Gökalp'e çarpıp nasıl paramparça olduğunu hiç unutamam.

Büyük kusurlarından biri de pintiliğiydi: Bu gönlü çok cömert adamın cebi çok hasisti. Birinci Dünya Harbi içindeki çarşamba toplantılarında, çaylarımızı şeker yerine kuru üzümle içerdik!

Bu, şekerin yok oluşundan değil, okkası üç lira oluşundandı!

Süleyman Nazif ile şair Eşref onu hicvedenlerin başında gelir. Abdullah Cevdet için:

— Meteliğe kurşun atar...

Diyen bir dostuna, Süleyman Nazif:

— Ne kurşunu? demiştir, meteliğe göbek atar!

Büyük heccavımız Eşref de, yüzündeki çiçek bozuğu için:

O sûretten hayâyı dest-i hak tırnakla yolmuştur!

Diyecek kadar merhametsiz oldu. Yine Eşref, onun meşhur hasisliğini biraz türkçeleştirerek yazdığım şu iki mısrala hicvetmiştir:

Bir sinek konsa eğer tiksinerek pisliğine,
Hakkını eklediyor der de koşar mahkemeye!

Yalnız bu kadar da değil. Büyük İslâm şairi Mehmet Akif bakınız ona ne korkunç hücum ediyor:

Taklak attın arkasından en denî bir şöhretin
Düştü takken, çıktı cascavlak o kel mâhıyyetin!

Abdullah Cevdet'in hiç şüphe yok, bilgi dolu bir kafası vardı, duygu dolu bir kalbi vardı, doktordu, şairdi, yeniye, ileriye hasret çeken insandı. Ama bir eksiği vardı, mühim bir eksiği... Aklı mı idi acaba?..

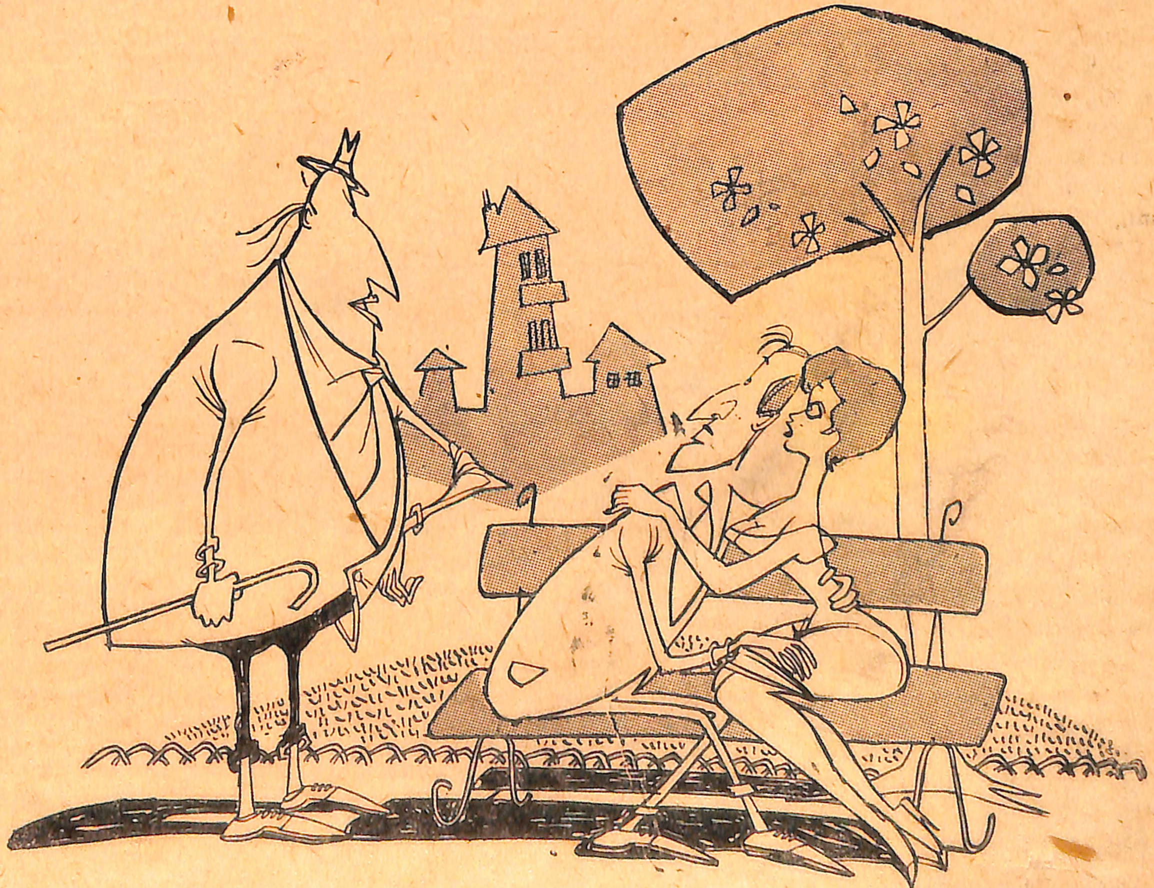
Eski harfler devrinde çıkan mecmuasında o, yeni harflerin hasretini çekerdi. Ama lâtin harfleri kabul edilince, şikâyete başladı:

— Hayır «a» ayın'ın yerini tutmuyor. Arap harflerinin ayını ile yazılan «Ali» deki «Ömer» deki «Abdullah» daki yumuşaklık şimdi yok!

Sonra, yine eski haflerdeki «he, hı, ha» yerine yalnız bir «h» nin alınmasını az buluyor ve «hayal» kelimesine istediği sesi vermek için kendince yeni bir imlâ uyduruyor «khayal» yazacak kadar acaipleşiyordu.

İçtihad'ı en ucuz matbaada, en ucuz kâğıda, en ucuz mürekkeple bastırırdı.

Sokakta öpüşenlere müsamaha gösterilecek... (Gazeteler)

Koca — Hadi yine dua edin ki evde yakalamadım sizi!...

Bir gün, dergisinin yeni çıkan sayısına sevgi dolu gözlerle bakarak:

— Ah, demişti, şu mecmuayı ev lâdım kadar seviyorum.

Dayanamamış:

— Üstat, demiştim, öyleyse biraz evlât gibi baksanız, evlâtlık gibi değil!

Tanışmamızın üstünden birkaç yıl geçmişti. Ben, artık eski ben değidim. Yazılarım para ediyordu. Türk Yurdu'ndan her şiirime bir sarı altın alıyordum. Bir gün, gençlik ürkekliğimi yendim:

— Cevdet bey, dedim, iki üç senedir sizden hiç bir şey istemedim. Ama, biliyorsunuz, yaşamak güçleşti. Yazılarım için, uygun göreceğiniz bir karşılık rica ediyorum...

Bir insan yüzünün bir anda bu kadar karardığını görmemiştim hiç. Nabzı durdu, nefesi durdu galiba... Sonra, her zamanki tatlı, yumuşak sese benzemeyen bir iniltiyle cümle olmayan kelimeler hıçkırdı:

— Vallâhi... bilmezsiniz.. Ne yapsak ki... Sizi severim... Kırmak da istemem... Durun bakayım!

Durdum. O salondan çıktı, bekledim, bekledim, bekledim. Sonra geldi elini ceketimin dış cebine soktu, boşluğa dökülen bir para şıngırtısı duydum:

— İçtihad'ın bütün mevcudunu takdim ediyorum, dedi, artık...

Devam edemedi. Ağlıyacak diye korktum ve teşekkürlerle ayrıldım.

Merdivenleri inerken, hayalimde hesap ediyordum:

— En az yüz şiirim çıktı şimdiye kadar... Türk Yurdu'nun ölçüsüyle birer lira verse, tam yüz lira eder... Yarımşar lira verse, elli lira eder... Bunun da yarısını verse yirmi beş lira... Yirmi beş altın!.. O günlerde, Beyoğlunun eşsiz terzisi Boter en güzel ingiliz kumaşından bir kat elbiseyi yedi liraya dikerdi. İstanbulun en güzel lokantalarında kendinize, iki liraya bir ay ziyafet çekebilirdiniz!

Cağaloğlundaki İçtihad Evinden biraz uzaklaşınca elimi cebime soktum, avucum doldu...

Bu avuç dolusu paranın hepsi... yirmi üç kuruştu!

Abdullah Cevdet idealistti. Ama, ideali neydi? Hâlâ bilmiyorum!

O, muhakkak ki sayılı kıymetlerimizden biridir. Yalnız, hem yolunu bulamamış hem talihsiz bir kıymet. Birinci Dünya Harbinin perişan günlerinde bir şiir yazmıştı:

Vatanın öksüzüyüm
Öksüzlerin gözüyüm!

Talihsizlik burada da yakasına yapışmış, bütün «öksüz» lerin «s» leri düşmüş ve doktor Abdullah Cevdet:

Vatanın öksüzüyüm
Öküzlerin gözüyüm!

Olmuştu. Başta Süleyman Nazif, bu dizgi yanlışının tatlı, acı bin türlü şakasiyle gazeteleri, dergileri, salonları aylarca ne aylarcası? Yıllarca kahkahalarla çınlattılar.

Ama, ne olursa olsun, o, fikir hayatımıza ışık tutmuş bir insandı... Ve muhakkak bir şair:

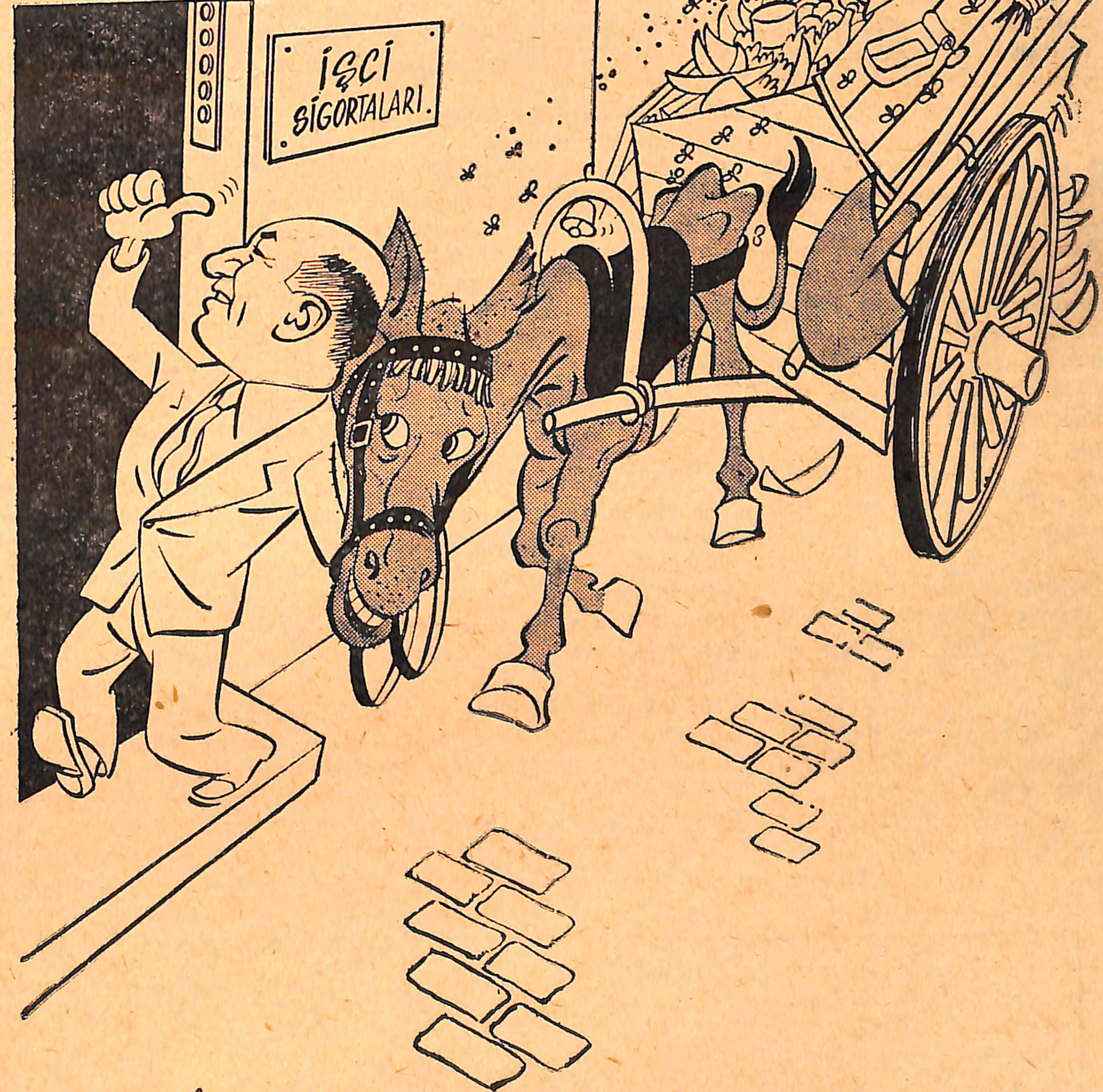
Bin kalb olurum da okla mecruh,
Bir kalbe nişan alan ok olmam!
İçmem su susuzların elinden,
Açlar arasında ben tok olmam!

Güzel... Yalan da olsa güzel!

Yusuf Ziya ORTAÇ

İstanbul Belediyesi Taksim Gezisini İşçi Sigortalarına ipotek etti... (Gazeteler)

Belediye Reisi — Şu arabaya ne verirsiniz?

Gelecek Yıla!

Ara seçimler, belediye seçimleri, muhtar seçimleri, şu, bu, yine gelecek yıla bırakıldı.

Yine dedik, çünkü geçen yıl da gelecek yıla bırakılmıştı, değil mi?

Bu «gelecek yıl» eski dükkânlardaki «bugün peşin, yarın veresiye» levhasına döndü artık: Ne gün alışverişe gitseniz o: «Bugün peşin...» E, yarın?... Yarın veresiye ama, o yarın gelmiyor, gelmiyecek, geldiğini görmek nasip olmıyacak ki!...

Ah o gelecek yıl?... Ne demiş şair:

Durmadan aylar geçer, yıllar geçer, gelmezsin,
Hasretin gönlümde, lâkin kimbilir sen nerdesin!

Evet, ey gelecek yıl, sen nerdesin?..

Gelecek yıl, gelecek yıl, gelecek yıl... Sahiden gözlerimiz yıldı artık!

tesanüt Bozguncuları

Adnan Veli

MÜDÜR muavini Zekâi bey, masanın üstündeki zile üst üste üç defa bastı. Odacı Şaban telâşla içeri girdi:

— Buyur sayın müdürüm!...

— Arkadaşlar toplandılar mı?..

— Kapıda bekliyorlar müdürüm.

— Gelsinler buraya...

Odacı Şaban çıktı. Az sonra, dışardakiler içeriye girdiler. Hepsi üç kişiydi. En başta Kara Recep, ortada Nedim bey, öteki uçta da Beykozlu Kâzım duruyordu

Müdür muavini başını kaldırıp onlara bakmadı bile. Zaten onlar da başlarını önlerine eğmişler, gözlerini aşağıya indirmişlerdi.

Zekâi bey, elindeki zarf açacağının ucuyla tırnaklarının içini temizliyerek konuşmaya başladı:

— Arkadaşlar!... dedi. Biliyorsunuz, hepinizi ayrı ayrı severim. Şurada, şu çatının altında, senelerden beri beraber çalışıp duruyoruz. Şimdiye kadar, «siz memursunuz, ben de müdür muaviniyim» diye aramızda ayrı gayrı yapmadık. Ama kabul edersiniz ki, hepimiz emir kuluyuz. Âmirlerimizin verdikleri emre uymak zorundayız. Memleketimiz bugün, her günden daha fazla birliğe muhtaçtır. Söylediklerim yanlış mı?...

Hiç biri cevap vermedi. Önleri ne bakıyorlardı. Müdür muavini bir daha sordu:

— Cevap versenize... Recep!... Sana söylüyorum, cevap ver..

En baştaki, kara kaşlı, yağız adam, hafifçe başını kaldırdı:

— Eyledir ama begim, ben bu bıyıkları kesemem.

— Canım, kesemem olmaz. Umum müdürlüğün emri var, kesilecek...

— Begim, ben erkekim. Benim bıyıklarim, avradımdan önce gelir.

— İyi ama Recep, bu hareketinle millî tesanüdü bozduğunu hiç düşünmüyor musun?...

— Millî tesadüfü niçin bozayım?... O sizin dediğiniz millî tesadüf benim bıyıklarımla mı yürür?...

— Elbette ya... Senin bıyıkların millî tesanüdü bozuyor.

— Benim bıyıklarım siyasetle uğraşmaz begim...

— Ama sen bu bıyıkları keseceksin. Bunun hiç çaresi yok...

— Vallaha kesmem...

— Keseceksin...

— Ne zamanki sen beni yatıran da keseceksin, o kez bıyıklarimi da kesersin...

Zekâi bey, çaresizlik içinde, başını bir sağa, bir sola çevirdi. Sonra, Maçkalı Nedim beye döndü:

— Bakın, siz de emre rağmen bıyığınızı kesmemekte israr ediyorsunuz. Memuriyet hayatında âmirin verdiği emre uymak mecburîdir.

Nedim bey mahçup, ağlamaklı bir hal almıştı:

— Ah sayın müdürüm, dedi. Nasıl yapayım bilmem ki?.. Sizin emirleriniz, emirlerin en kutsalıdır. Ama benim de mânevî bir dünyam buunduğunu, benim de ruhen beslenmek zorunda olduğu lûtfen kabul buyurunuz.

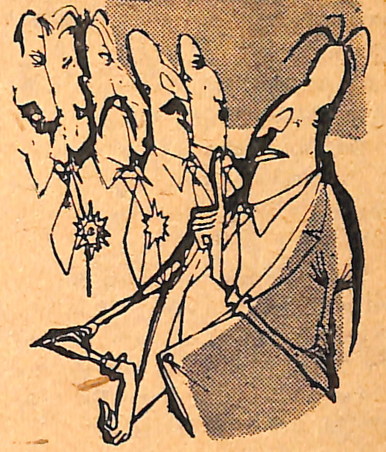
— Canım, siz bıyıklarınızı keserseniz, ruhen beslenemez misiniz?...

— Beslenemem beyfendiciğim. Size nasıl söyliyeyim, nasıl anlatayım bilemiyorum. Bendeniz, maddî ve mânevî varlığını, hayatının bütün imkânlarını başka bir varlığa vakfetmiş bir insanım. Sacideciğime her şeyimi verdim. O da beni seviyor. Birbirimizi çılgınlar gibi bağlıyız. Bendeniz, akşam olunca küçük şişeyi yanıma alıyorum. Sacideciğim beni, târife sığmaz bir sevinçle karşılıyor. Boynuma sarılıyor. Sonra... Sonra efendim... Arkadaşların biraz dışarı çıkmalarına izin verir misiniz?... Çünkü aşkın esrarı...

— Yok yok, anıatın siz. Aramızda gizli kapaklı bir şey olamaz. Herkesin içinde söyleyin...

Nedim bey, müdür muavinine doğru sokuldu. Sesini iyice alçaltarak fısıldar gibi konuştu:

— Beyfendimiz!... Sacideciğim benim yanıma gelince ilk iş olarak hemen boynuma sarılıyor. Sonra da «Yavrum benim!.. Bıyıklarındaki bu zencefil kokusuna bayılıyorum» diyor. Sayın müdürüm, belki inanmazsınız, ben sırf Sacideciğimin bana karşı beslediği aşkı korumak için, vallahi billâhi tallahi, ayda 17,5 lira zencefil parası veriyorum. Artık üst tarafı sizin vicdanınıza kalmış bir şey...

— Sizi çok iyi anlıyorum Nedim bey... Ama siz de, umum müdürlüğün emrindeki önemi takdir etmelisiniz. Memleket vazifesi, aşktan önce gelir.

— Çok doğru söylüyorsunuz sayın müdürüm. Ama bıyık kesmek, acaba bir memleket vazifesi midir?...

— Ona ne şüphe!... Kalkınmamızın, refahımızın, çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmamızın biricik sembolü, bıyıksız insanların tebessümüdür.

— Vallahi olamıyacak efendim. Çünkü bendeniz bu meseleden, Sacideciğime şöyle bir bahsedecek oldum, nasıl bir sinir buhranına yakalandığını anlatamam. «Bıyıklarını keseceğine, benim kolumu kanadımı kes» dedi.

«Ya umum müdür, ya da Sacide» diye bir sual soracak olsanız, hiç tereddüt etmeden «Sacide» derim.

— Halbuki bizim sayın umum müdürümüz, şüphesiz, Sacide hanımdan kat kat değerlidir.

— Olabilir efendim... Ama o değer başka, bu değer başka...

— Allah Allah..

— Eveeet!... Tamamen samimî söylüyorum efendim Ben Sacideciğimden vazgeçemem. Eğer bana Sacide, benim canım, ciğerim, hayatımdır.

Zekâi beyin kaşları, enikonu çatılmıştı. Beykozlu şoför Kâzıma döndü:

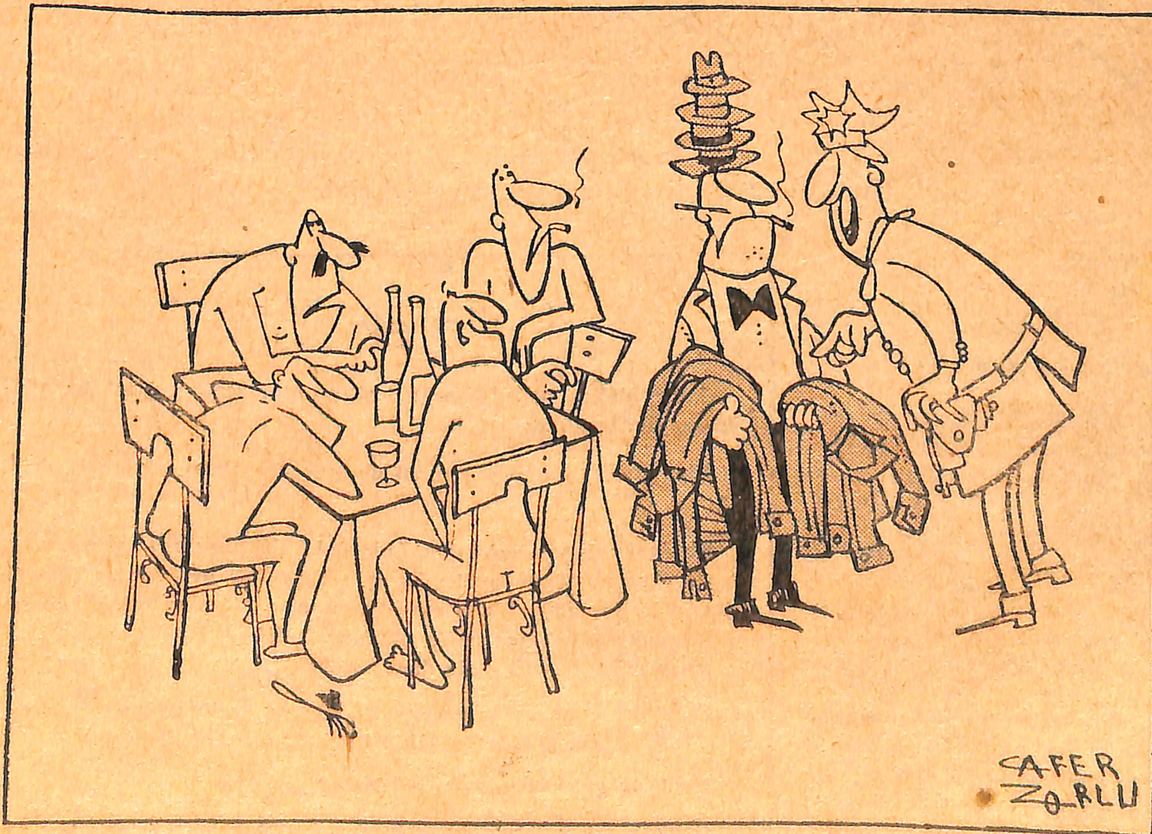
— Sen niye kesmiyorsun bıyıklarını?... dedi...

— Benim bıyığım erkek bıyığıdır, kesilmez. Ben o bıyığı kestikten sonra benim erkekliğim nereden belli olacak sayın müdürüm?..

— Yahu, hepiniz bir erkeklik teranesidir tutturmuşsunuz. Her bıyığı olanı erkek sanıyorsunuz.

— Her bıyığı olan erkek olamaz ama, erkeğin de bıyıksızı olamaz. Ben Beykoz vapurunun birinci mevki kamarasına oturacak olsam, karşıma da halden anlar bir hatun oturacak olsa, ben ona

Ankara'da strip-tease yasak edildi... (Gazeteler)

— Gazinolarda strip-tease'in yasak edildiğini bilmiyor musun?

bıyık burmayıp da potinimin bağını mı buracağım?... Allah rızası için harbî konuş, sayın müdürüm...

— İyi ama memleket meselelerinde, yosmalara bıyık burmak düşünülemez. Umum müdürlüğün emrine uymak, hepimiz için bir memleket vazifesidir.

— Umum müdürümü evvel Allah çok severim. Ama gel gelelim, bıyığımı daha çok severim. Bak sayın müdürüm! Sana harbî bir şey söyliyeyim. Sen umum müdüre bir mektup yaz, hali keyfiyeti böyle böyle diye anlat... Onun güzel hatırısı için ancak en azamîsi, her iki koltuğumun altındaki kılları traş ederim. Velâkin bıyığımı serbest bıraksın!

Zekâi bey birdenbire somurttu. Dudaklarının titremeye başlamasından,iyice öfkelendiği belli oluyordu:

— Yeter, dedi... Üçünüzü de dinledim. Memleketin en ziyade huzura ve tesanüde muhtaç olduğu bir zamanda, demokrasi ve millî refah dâvasını baltaladığınız apaçık anlaşılıyor. Dolayısiyle, sizin de Halk Partili olduğunuz anlaşılıyor. Eğer sizi, Anayasa hukukuna dayanarak zorla yakalatmazsam, sonra da bıyıklarınızı ve diğer kıllarınızı ağda ile, bağırta bağırta yolmazsam, ve arkasından bir de neşir yasağı almazsam, bana da Çengeköylü Zekâi demesinler. Haydi şimdi odayı terkedin.

Üçü birden dışarı çıktı.

Adnan VELİ

※

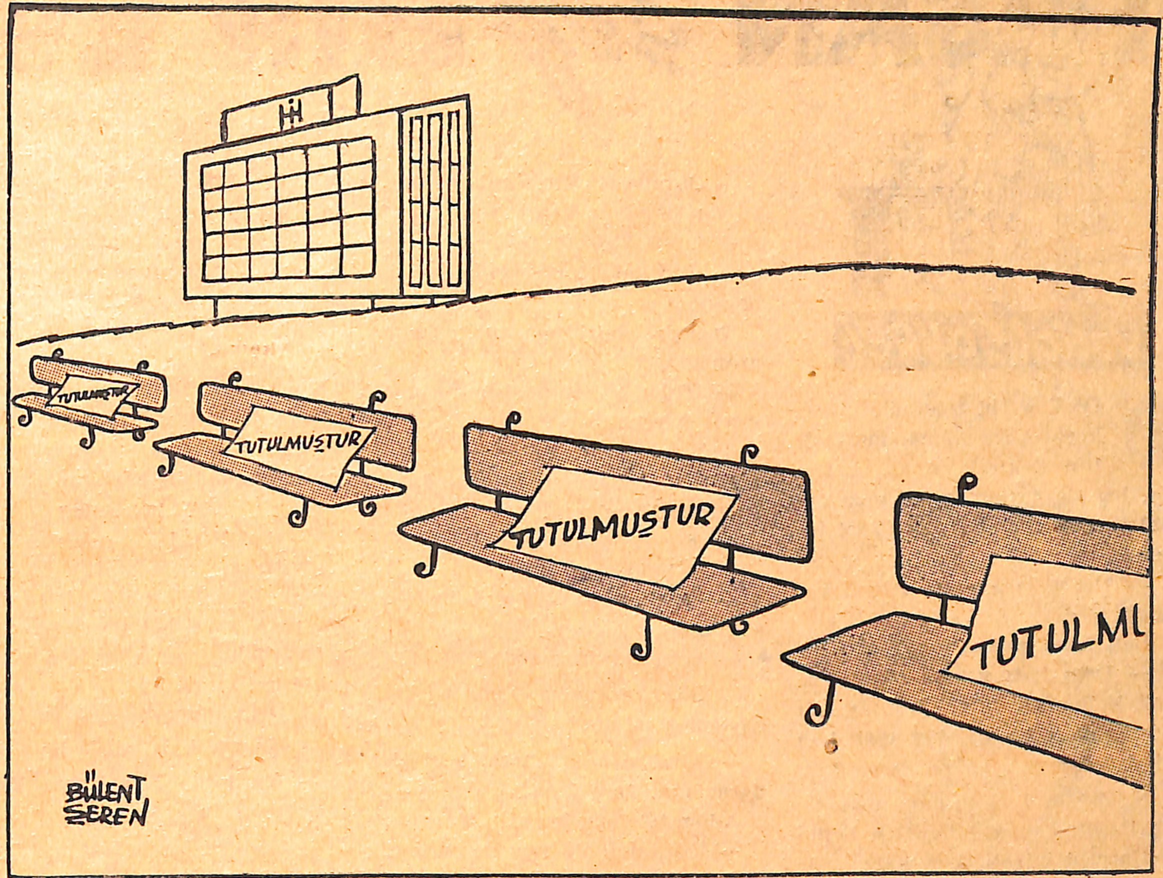
Ziyaretçiler

Yunanistanda, «Estia gazetesini zorla ziyaret etmek isteyen üç meçhul şahıs, kendilerine mâni olmak isteyen bir polis memurunu döverek kaçmışlar.»

Demek, Yunanistanda gazete binalarını, zorla ziyaret edenlerden, polisler korkuyorlar.

Oysa ki bizde, gazete binalarını polisler zorla ziyaret ederler!

Dünya Serserileri Cemiyeti delegeleri İstanbul'a gelecek... (Gazeteler)

YAZISIZ

Bayan öğretmen!

Bir öğretmen, hem de bir kadın öğretmen yakalanmış. Nerede mi?... Affedersiniz, genel evde!... Hem de yanında on sekiz yaşında kızı ile!

Bizde öğrenmeye dair güzel sözler vardır: «Beşikten mezara kadar bilgiyi isteyiniz.», «Bilgi, Çin'de bile olsa gidip öğreniniz» gibi... Ama, şimdiye kadar: «Bilgi randevu evinde bile olsa, gidip alınız» denildiğini duymadım. Hele on sekiz yaşındaki kızınızı da beraber götürünüz, o da istifade etsin denildiğini hiç işitmedim!

Sayın öğretmen hanım şimdi: «Ben oraya ders vermeye gittim» diyormuş. Vallahi ne vermeye gittiğini pek bilmeyiz. Ama, haydi dediğini kabul edelim, doğru söylüyor, sermaye kızlar cahil kalmasın, onlar da okuyup yazmanın nimetlerinden faydalansın diye düşündüğünü kabul edelim. Peki, bir kartvizit yaptırıp isminin altına şöyle yazdırabilir miydi:

Genel ev öğretmeni!.

Buna Lüks Nermin bile evet diyemez!

İstanbul operası

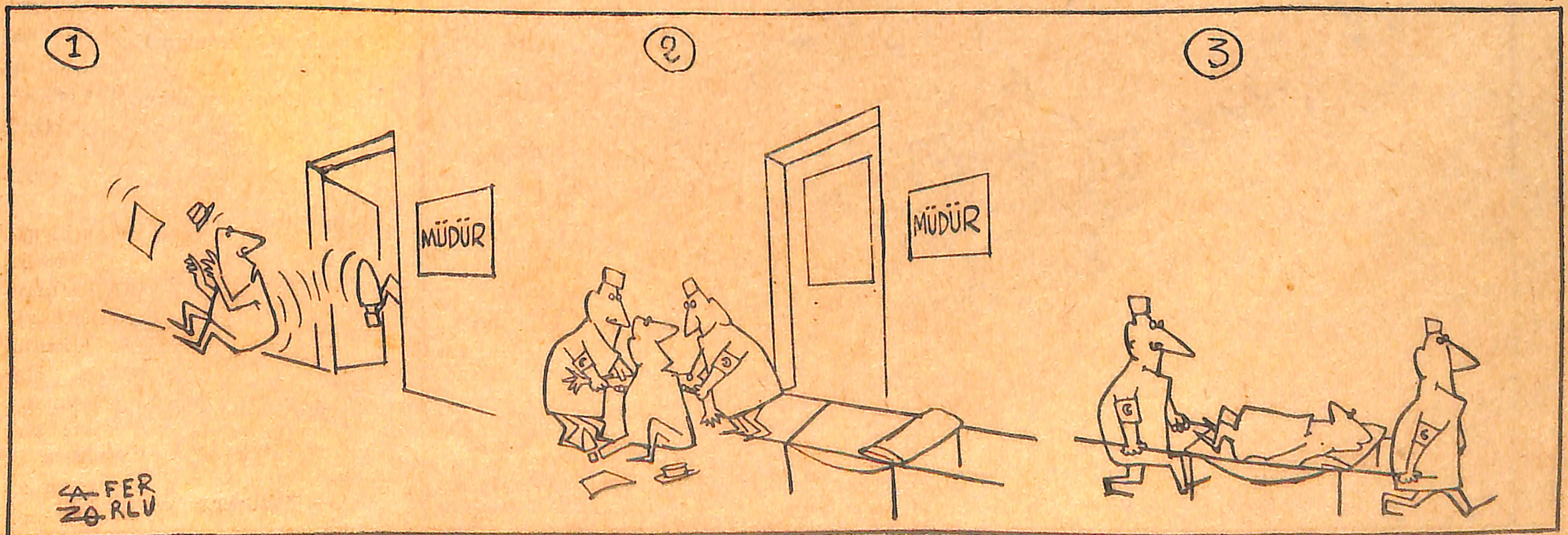
Biliyorsunuz, on iki yıldır, Taksim'de yapılan, daha doğrusu yapıldığı rivayet edilen bir opera binası var. Şimdi anlaşılmış, dokuz yüz lira maaşlı hademe kullanan belediyemiz bu binayı yapacak durumda değidir!

E, ne olacak?... Karar şu: Şimdiye kadar yapılmış olan kısmın parasını da belediyeye vererek operayı devlet yapacak!

Bitmediii... Devletten alacağı bu para ile de belediye istimlâk borçlarını ödeyecekmiş...

Nasıl operamız?... Opera komik, değil mi?...

Resmî dairelerde ilk yardım ekipleri kuruluyor... (Gazeteler)

YAZISIZ

HASAN'sız BİR EV

DÖRT katlı, telefonlu, teraslu koca apartımanı yüz liraya kiralayınca, karım da, ben de sevinçten aklımızı oynatıyorduk. Bomboş dört kat! Karım:

— Üst katı misafir salonu yaparız, dedi.

Ben ilâve ettim:

— Orta katı yemek odası olarak kullanırız ikinci kat yatak odası, alt katta da düz ayak giden dimiz otururuz, ha ne dersin?

Ne dersin diye sordum ama. bu üç buçuk eşyayı parçalara bölüp katlara dağıtsak, her kata bir parçası düşmezdi. Karım:

— Olur olur, dedi. Bu devirde yüz liraya ev nerde? Demek kısmetimiz açılıyor artık. Bakarsın yarın öbür gün de karşımıza bir tüccar çıkar, radyosu, koltuğu ile bütün ev eşyasını da, yüz liraya o veriverir.

Radyo Gazetesi gibi mesut hayallere dalmaya başladık. Konuşup dururken telefon çaldı. Telefonlu bir evde oturmanın gururu içinde, kalkıp açtım. Bir ses:

— Hasan, kardeşim, dedi.

Cevap verdim:

— Burada Hasan isimli bir kimse yok efendim, ben Rıza...

— Orası 22 00 00 değil mi?

— Bir dakika müsaade edin, bakayım.

Başladık telefonun numarasını aramaya. Karım diyor:

— Yâhu ahizenin bir yerinde yazar her halde...

Sağı solu ararken bir karta yazılmış küçücük numarayı buldum. Telefondaki adama:

— Evet, dedim, 22 00 00.

— O halde sen Hasan'sın!

— Değilim kardeşim, vallahi değilim!

— Peki Hasan nerede?

— Bilmiyorum kardeşim bilsem söylemez miyim?

— Allah Allah... Fakat beni aldatacağını zannetme!

Adam telefonu kapattı. Karıma:

— İşte telefonlu evin de bu derdi var dedim.

O memnun:

— Olsun canım dedi kırk yılda bir böyle yanlışlıklar olmuş ne çıkar?

Sözü biterken telefon çaldı. Karım:

— Bu yaşıma kadar hiç telefonla konuşmadım, bırak da buna ben bakayım, dedi.

— Bak dedim, bak da hevesini al!

Telefonu açtı, karşıdan sert bir ses:

— Sen misin Hasan? dedi.

Karım:

— Ben Hasan değil, Emine'yim, diye cevap verdi.

— Emine mi? Ulan şimdi de karı numarası mı yapıyorsun bize?

Karımın elinden ahizeyi alıp, kapattım.

Gece hangi katta yatacağımızı düşünürken telefon çaldı. Hep yanlış olmıyacak ya, kalkıp açtım. Telefondaki adam:

— Alo, dedi, kimsiniz?

— Ben Rıza!

— Hasan, sen Rıza'yı boş ver de, şu borcunu getir kardeşim. Bu para sana hayır etmez, onda yetim hakkı var! Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinle!

— Peki dinliyorum.

— Hasan, bak kardeşim...

— Kardeşim ben Hasan değilim, Rıza, Rıza!

— Dümeni bırak Hasan, kurtulacağını zannetme.

Telefonu kapattım Olur a, belki yanlış numara çıkmıştır adama... Yatağa uzanırken telefonun zili yeniden çalmaya başladı. Kalkıp açtım, öncekinden başka bir ses:

— Alo, Hasan sen misin? diye sordu.

— Yanlış kardeşim, yanlış. Ben Hasan değil, Rızayım!

— Nasıl olur birader, orası 22 00 00 değil mi?

— Evet.

— Bana yutturmaya kalkma, Hasansın öyleyse!...

— Yanlışınız var. Hasan olmadığım gibi, o isimde bir tanıdığım da yok benim.

— Bana bak, yalanla kendini kurtarabileceğini zannetme!

Karım kolumu dürtüyor:

— Yâhu orada gene çalacağına, Hasan'ım de kurtul! diyor.

Hasan olmak bir şey değil ama, bu herifler Hasan'ı babalarının hayrına aramıyorlar ya... Telefona cevap veriyorum:

— Birader neden yalan söyliyeyim? Rıza'yım diyorum size!

Telefonu kapattım. Henüz iki adım atmıştım, kapının zili ötmeğe başladı. Karım:

— Neriman hanımlar gelecekti, belki onlardır, dur bir bakayım, dedi.

O merdivenleri inerken, telefonun zili yeniden çalmaya başladı. Ahizeyi kaldırdım, bir kadın sesi:

— Alo, dedi, orası 22 00 00 mi?

— Evet.

— Sen misin Hasan?

Hay şu Hasan denen herifin boyu bosu devrilsin be! Ulan bütün memleketle akraba mısın kerata!

— Hanımefendi, dedim, evet aradığınız numara burası ama, itimat edin ben Hasan değilim!

— İnkâr yoluna gitmekle bir şey elde edemezsin Hasan, bu kaç manın bir de yakalanması var!

Artık sabrım taştı. Sesimin en sert tonu ile cevap verdim:

— Bayan rica ederim anlayıp dinlemeden konuşmayın! Size Hasan değilim diyorum, sözlerinizle beni zorla Hasan yapacağınızı zannediyorsanız yanılıyorsunuz!

Ahizeyi hırsla yerine bıraktım. Kapıya inen karım, elinde bir kâğıtla yanıma döndü:

— Bir çocuk getirdi bunu, dedi. Hasan'a verilecekmiş. Burada Hasan isminde birinin oturmadığına inandırana kadar akla karayı seçtim. Gene inanmadı da, kâğıdı bırakıp gitti.

Kâğıda bir göz attım, birisi Hasan'dan alacağını istiyordu. Karıma:

— Biz bu evde kırk yıl otursak, kapımızı her çalan Hasan'ı arıyacak, dedim. İyisi mi çalan zillere aldırmayıp, uyumaya bakalım.

Yatağa girdik, telefon çalmaya başladı. İnadına açmadık. Telefonun zili kesilirken kapınınki başladı. Gene açmadık. Sonra telefonun, sonra gene kapının, uyuyabilirsen uyu! Bir sağımıza bir solumuza dönüp duruyoruz. Ziller kesiliyor... Tam gözümüzü yumacağımız sırada telefon başlıyor zır zır ötmeye! Olacak gibi değildi. Kalkıp telefonu açtım. İlk ses:

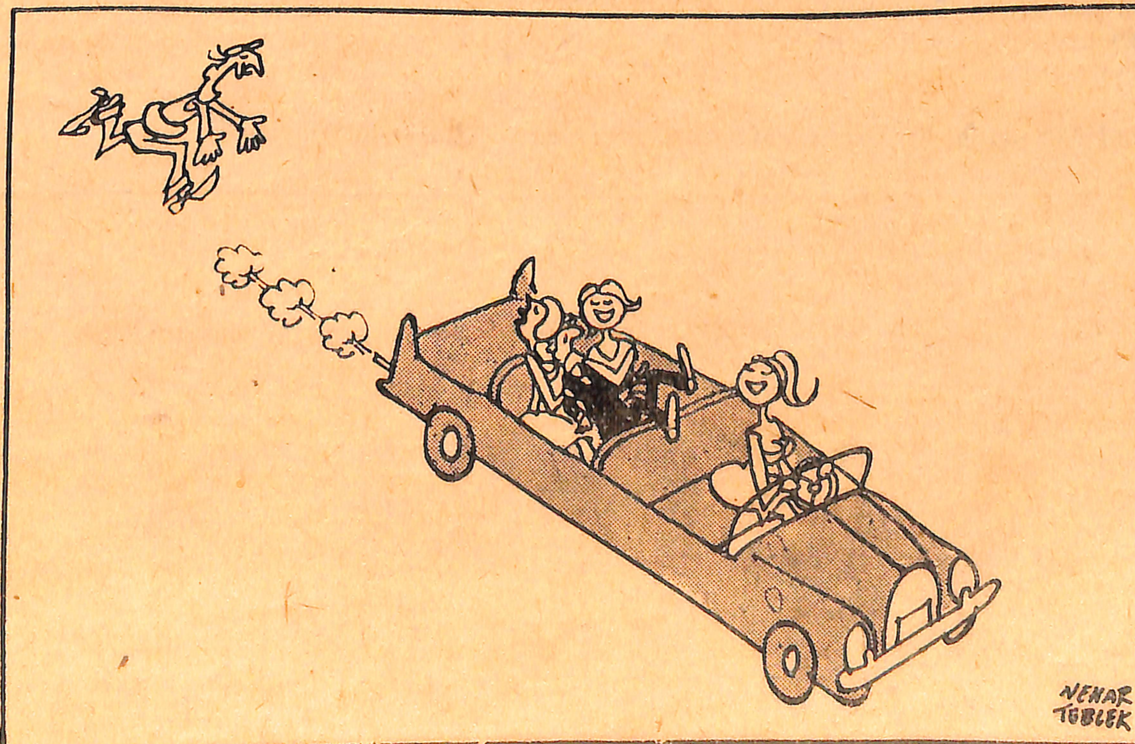
— Hasan nerelerdesin be? oldu.

— Yanlışınız var efendim, dedim.

— Yanlış olur mu kardeşim?

— Ulan yanlış! diye bağırıp,

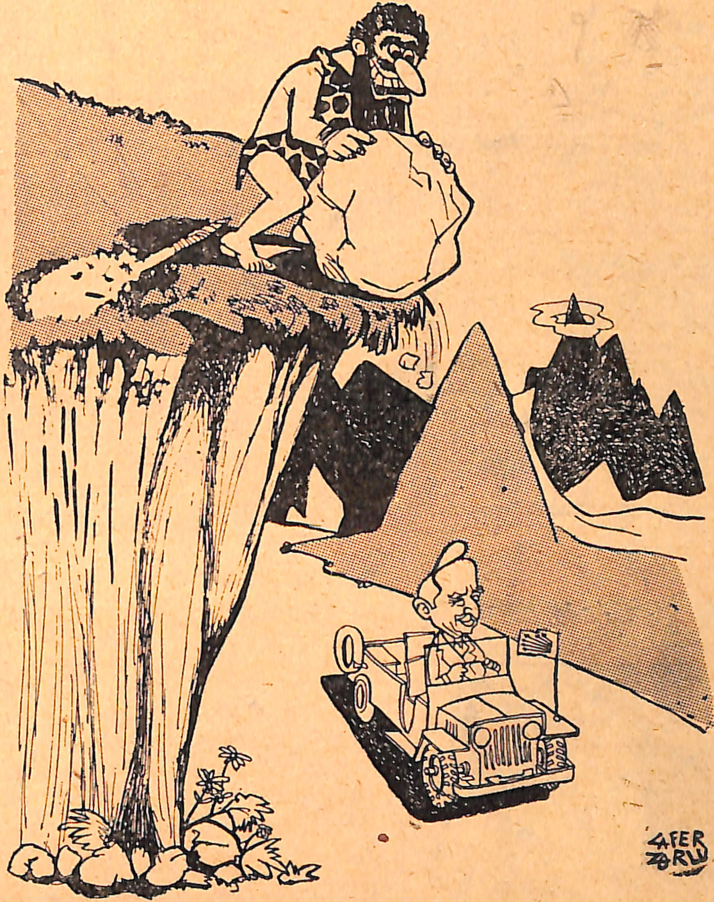
Akhisar'da üç genç kız otomobille bir erkeği kaçırdı... (Gazeteler)

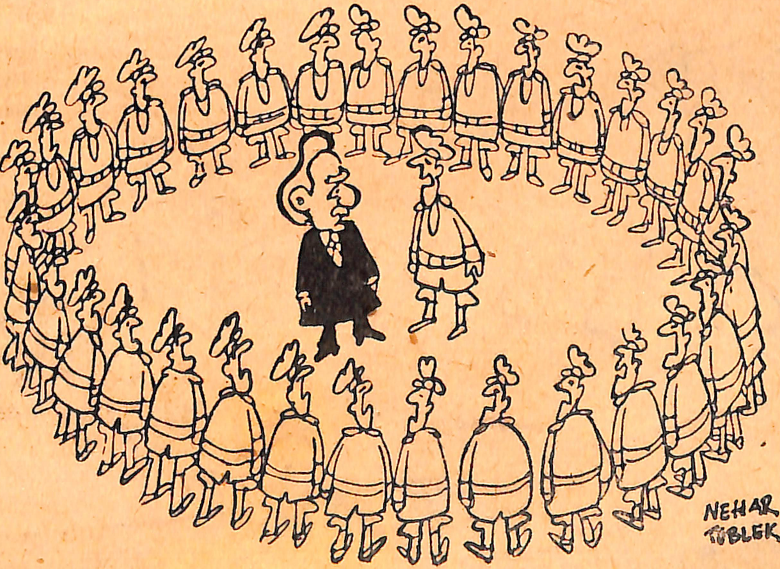
— Ne olur abla beni de kaçırın!...

Harika adam!..

Taş devri!...

İnönü «Emniyet içinde yaşamak istiyoruz!» dedi. (Gazeteler)

— Şimdi de bir şikâyetiniz var mı Paşam?

Zafer Akbaba Ailesinindir

Gazeteciler Cemiyetinin hazırladığı çeşitli meslek dallarındaki yarışmada, üç karikatür armağanının üçünü de Akbaba ailesinin sanatçıları kazandı: Nehar Tüblek; Yalçın Çetin, Cafer Zorlu...

Mizah sahasında, 37 yıldır, soluğu hiç kesilmeden başta koşan Akbaba, genç arkadaşlarının zaferiyle bir daha bahtiyardır.

Üç armağan kazanan üç karikatürü bu sahifede görüyorsunuz.

Bu aile sevinci içinde onları muhabbetle tebrik eder, gelecek yıllarda lâyık oldukları daha büyük başarılara kavuşmalarını dileriz.

telefonu kapadım. Yatağa girerken kapının zili!

Basamakları üçer beşer atlayıp kapıyı açtım, karşımda bir çocuk:

— Amca, babam diyor ki, dedi, demin getirdiğim kâğıdın cevabını Hasan amca yazıp versinmiş.

Bir kelime söylemeden kapıyı hırsla kapattım. Yukarı çıktığımda karımı telefonun başında buldum. Yalvaran bir sesle hattın öbür ucundaki kimseye:

— Vallahi ben Hasan değilim! diyordu.

— Kapat şu telefonu be! diye bağırdım. Korka korka ahizeyi yerine bıraktı. Arkadan kapının zili!...

Kısacası, biz karı koca evin içinde olimpiyatlara hazırlanan atletler gibi, kapı ile telefon arasında koşuşup durmaya başladık. Gelen giden Hasan'ı arıyor. Zil sesinden uyuyabilirsen uyu! Sabahleyin şafak sökerken yeni bir zil sesi ile gözlerimi telefonun başında açtım. Baktım, karım yok! Evin içinde aranırken onu da, sokak kapısının arkasında uyur buldum.

Şimdi üç gündür uykusuzuz. Gündüzleri ben işe gittiğimden, zavallı kadın akşama kadar zil seslerine koşmaktan, telefonlara: «Vallahi ben Hasan değilim» demekten, iğne ipliğe döndü! İşten çıkar çıkmaz eve dönüyorum da, zillerin birine koşmakla ona yardımcı oluyorum. Evin neden boş, neden ucuz olduğu meydana çıktı. Eğer şu sevilen namuslu vatandaş bulunursa, belki biz de rahata ereceğiz. Onu yine de mazur görüyorum. Bu devirde İstanbul içinde konforlu bir kat tutup, borçsuz yaşayabilen insan var mı bilmem ama, içinizde Hasan'ı tanıyan, ya da Hasansız kiralık bir ev bilen varsa, insaniyet nâmına bana bildiriversin, nolur!

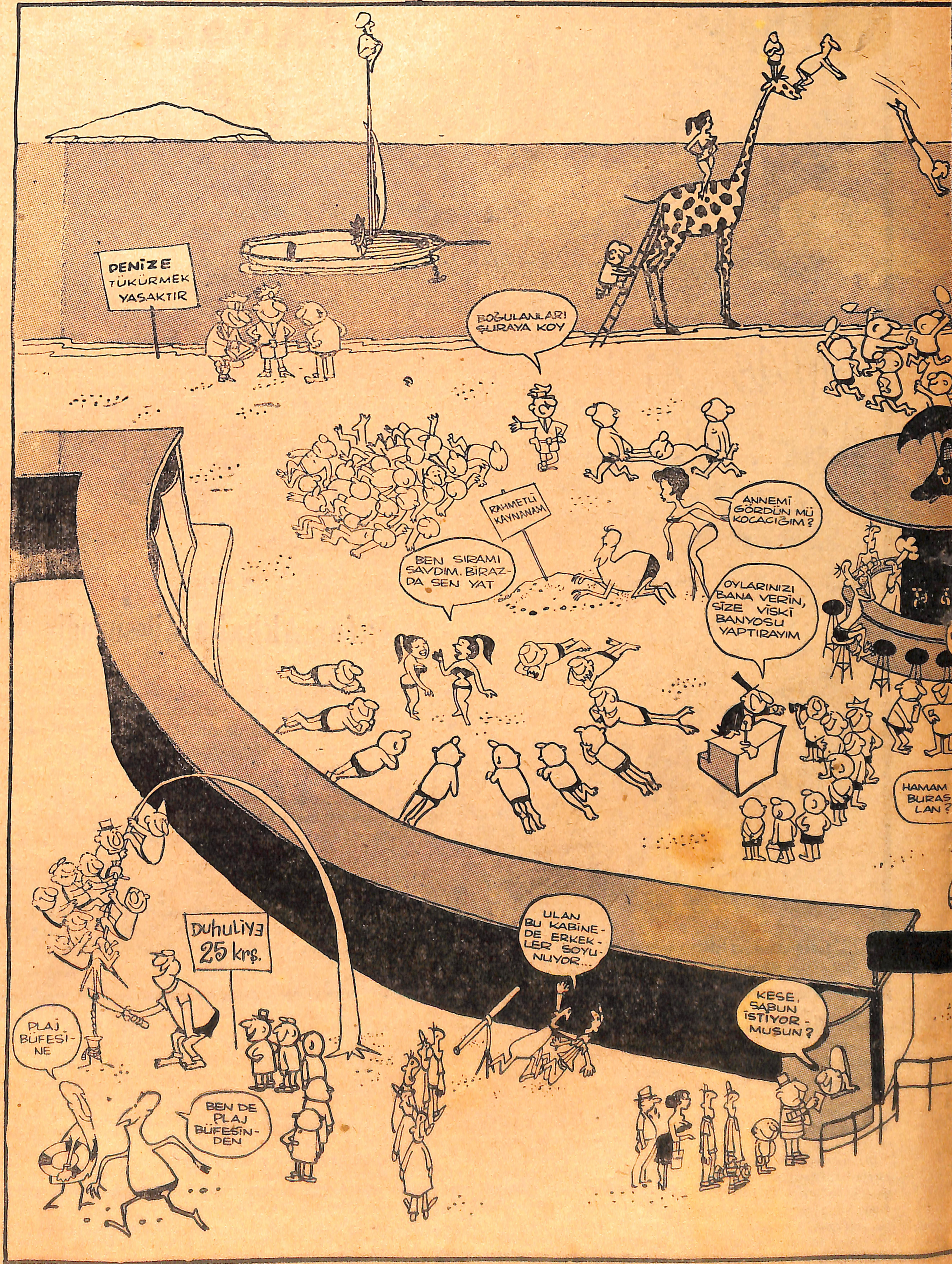
N. Vedat SAYGEL

★

Melek

— Babacığım melek kime derler?

— Kaldırıma tam vaktinde kaçamamış olan yaya yolcuya evlâdım?

DENİZE TÜKÜRMEK YASAKTIR
BOĞULANLARI ŞURAYA KOY
RAHMETLİ KAYNANAM
ANNEMİ GÖRDÜN MÜ KOCACIĞIM?
BEN SIRAMI SAYDIM. BİRAZ-DA SEN YAT
OYLARINIZI BANA VERİN, SİZE VİSKİ BANYOSU YAPTIRAYIM
HAMAM BURAS LAN ?
DUHULİYE 25 krş.
ULAN BU KABİNE-DE ERKEK-LER SOYU-NUYOR...
KESE, SABUN İSTİYOR-MUSUN?
PLAJ BÜFESİ-NE
BEN DE PLAJ BÜFESİN-DEN

PLAJ PANOR

AMASI

Çizenler: Necmi Rıza, Yalçın Çetin, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Zeki Beyner, Mehmet Polat, Semiramis Aydınlık,

Benim Adım ERKEK AHMET

ŞURAYA buraya sürtünmüşsün, üstün başın lekelenmiş, canın sağ olsun; leke. ciye verirsin çıkar. Yeter ki erkeklik lekelenmesin... Çıkmaz köpoğlusu.

Onu diyeceğim, başlangıçta kıza kene gibi yapışan bendim. Ağabeyisinin adını, ününü duyar duymaz pirelendikse de «kâr etmedi». Geçenlerde sokağın karanlığına çekilmişiz, öpüşüp koklaşıyoruz. (Aman! Şu gelen galiba ağabeyim...) der demez, Allahını seven beni tutmasın, tabanları yağladım. İstersen yağlama! Kız kardeşiyle kaynattığımızı bir gördü, sezdi mi halim duman.

Böylece... Pupa yelken eve doğru kayarken, ardımda bir ses gürledi:

«Dur lan, kaçma!»

Hi... Dizlerimin bağı çözülüverdi. Ardımı dönmeden, çakıldım kaldım oracıkta. Adımlar yaklaşıyordu.

«Dön yüzünü bakayım!»

Döndüm ki, o. Elleri pantalon ceplerinde, tepeden tırnağa beni süzüyor. Hani, ayağınla ezeceğin böceğe de böyle bakmışsındır. O baktıkça gözlerim kırpışmağa başladı.

«Senin adın ne lan?»

«Ahmet.»

«Tamam!»

(Tamam değil, ben bildiğin Ahmet değilim ağabey ..) diyecek oldum.

«Sus lan!» dedi. «Kardeşimi baştan çıkartan sen misin?»

Şöyle bir düşündüm taşındım, kız bana Hurşitlerden, Alyanak Faruklardan söz açmıştı.

«Ben değilim ağabey...» dedim.

«Sensin kerata. Bacak kadar boyuna bakmadın demek... Bir sillede pide gibi ezerim seni lan. Bir tekme atarım eşşek tepti sanırsın...»

«Ezersin ağabey, atarsın, ama ben...»

«Sus, dırlanma. Düş önüme!»

«Ben, namusumla eve gidiyorum ağabey. Gitmezsem merak ederler.»

«Etsinler, n'olacak?»

Yanı sıra kös-kös yürümeğe başladım artık. Caddeye, oradan da Park'a çıktık. Ne o ağzını açıyor, ne ben. Okulun yüz metre ikincisiyim. Punduna getirip bir fırlasam tutamaz. Tutamaz ama, işin «ama» sı var. Yolumu kollar büsbütün. Kahveye çıkamam sonra. Bizim harçlığın yarısı «pişti» den gelir, kahveye çıkamazsak öldük. Bir de diyorum ki, ne olup bitecekse şimdi olsun bitsin. Bu korkuyu daha çok çekemem. Park'a vardık. Oradan Salacak'a inen yokuşu boyladık. Karanlıkça bir yere gelmiştik, iki elektrik direğinin ortasına. Bir duvar dibinde durdu.

«Sen erkek misin?»

«Sayende ağbiyciğim...»

«Değilsin lan. Erkek dediğin şunun bunun kızkardeşine sataşmaz.»

«Tövbe estağfurullah, tövbe. Biz kimsenin kızkardeşine sataşmadık ağabey, kimsenin tavuğuna kiş demedik...»

Elleri ceplerindeydi. Onlardan biri — sağı mı, solu mu — çıkacak elbette. Çıkacak ya, ne zaman? İçim gidiyor. Yüreğim tıp tıp atıyor.

«Betülle seni Kadıköyde, Anadoluhisarında görmüşler...»

«Kim görmüş ağabey? Hepsi yalan...»

Kaşları kötü çatıldı:

«Şuna buna yalancı dersen inerim tepene. Allahın horozunu şaşırırsın!»

«Şey... Yani, demek istiyorum ki ağabey... Kim görmüşse benzetmiş.»

«Senin, sana benzer kardeşin var mı lan?»

«Yok...» dedim boynum büküldü. «Anamın babamın bir tek oğluyum. Üstelik geç kaldığım için..»

«Lan, eve geç kaldım diye üç buçuk atıyorsun da, beni takmıyor musun? Adımı sanımı duymadın mı teres?»

«Duymaz olur muyum? Duydum ağabey. Eline sağlık, öte gün meyhanecinin kafasına indirmişsin şişeyi. Karakolluk olmuşsunuz da, herif korkusundan geri almış dâvasını.»

Azıcık yumuşadı:

«Madem biliyorsun, ne bok yemeğe benim kızkardeşimle... Ötede beride dolaşıp kızın adını çıkartıyorsun lan?»

Aklıma ilk gelen yalanı kıvırdım:

«Bizim maksadımız... ciddî.»

Göz kırpıştırma sırası ondaydı. Gerisini uydurup uyutmağa koyuldum:

«Ben şu okulu hayırlısıyla bir bitireyim hele, evleneceğiz ağabey. Sözleştik. Namusum hakkı için...»

(Ya?) çekerken, azıcık daha yumuşamış gibiydi. Ensesini kaşıdı.

«Ha ya...» dedim. «Ha ya... Yok sa, bu işe girişir miydim ben?»

«Yaşın kaç?»

«Orta okul ikideyim ya, bakma sen, on sekizin içindeyim.»

Kaşıdı gene ensesini:

«Eh, o zaman olur.»

Tehlikeyi bu denli kolay atlatacağımı hiç ummamıştım doğrusu. Önce rahat soluğumu aldım. Ardından, onun yaptığının tersini yaptım, ben ellerimi cebime soktum. Okumağa devamla:

«Benim babam lekeci ağabey..» dedim. «Yaz oldu mu yanında çalışırım. Dişimi sıksam iyi bir lekeci olurum. Hele şu okul bitsin, hele...»

«Pekiy ne zaman bitecek?»

«Sınıfta çakmazsak, iki yıl sonra.»

«Sen madem esnaf olacaksın, mektep senin nene gerek?»

Yutkundum:

«Baktım ki lekecilikte iş kalmadı, döner memur olurum.»

Püsküllü belâ:

«Sus oğlum, sus..» diye azarladı beni. «Esnaflık esnaflıktır. Memuriyet dedin mi bu iş yatar. Sen babanla çalışmağa bak, bizi de gör ara sıra!»

Resmen haraç isteme derler buna. Olsun. (Baş üstüne!) yi kondurdum.

«Sen erkeksen verdiğin sözü tutar, mektepten ayrılır, kızkardeşimi hemen alırsın...» dedi. «Sana bir ay izin benden. Ötesine karışmam!»

Sözde gözdağı veriyor ya, sesinde eski hırçınlık yok.

«Başüstüne ağabey...» dedim yeniden.

«Başüstüne mi kıç üstüne mi, orasını bilmem...» dedi. «Şimdi yaylan. Atlattım falan da sanma..»

Ucuz kurtulmuştum. Daha doğrusu, ucuz kurtulduğumu sanmıştım. Ertesi gece babam eve geldi ki, surat bir karış. Bana bakıp bakıp kafasını sallıyor. Çakar gibi oldum. Yemek bitince zaten o patladı:

«Yaptığını beğendin mi it oğlu it?»

«Ne yapmışım baba?»

«Daha ne yapacaksın namussuz? Elin kızlarını baştan çıkartmışsın. Beslediğim bunca ümit ha vaya gitti. Serseri ağabeyisi bugün dükkâna geldi. Müşteri sandık, bir de yer gösterdik. (Ya kız kardeşimi alır, ya da bu dükkân toz duman olur!) dedi, dayattı. Yapar mı yapar. İtten polis yaka silkerken ben mi başa çıkacağım? Ama bir şey olursa senin yüzünden olacak.»

Uzatmıyalım, bir aylık izin tükenene yakın, bizimkinin ağabeyisi beni yolda kıstırdı gene. (Düşünüyoruz...) falan demeğe kalmadan bir güzelce okşadı. Ağız burun çarşamba pazarı, karakola gittikse de, tanık kanıt olmadığından bir şey tutturamadık.

Gün geldi, babamın dükkânındaki camlar şangır şungur aşağı indi. Suçluyu ara da bul. Bizimkinin ağabeyisini sıkıştırdılar. O saatte Beşiktaşta olduğunu yedi arkadaşının yeminli tanıklığı ile ispat etti, kurtuldu.

Babam artık işi gücü bırakmış, ayaklanmış bir felâkete bakar gibi bana bakıp duruyordu. Annemle başbaşa verip mırmır konuştular. Babam, cenaze taşıyanlara vergi bir suratla:

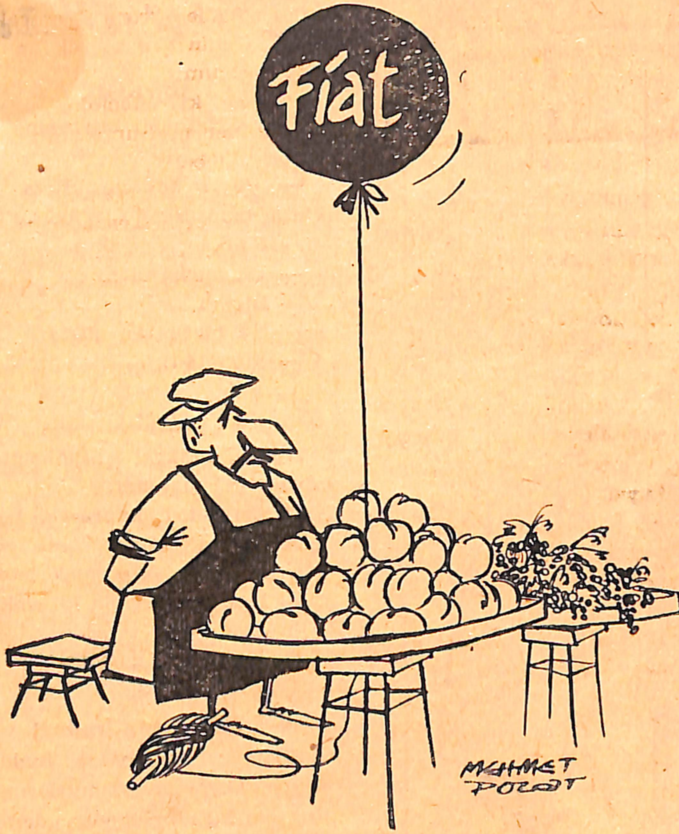
«Evleneceksin, çaresiz...» dedi. «Ama okulu da bırakmıyacaksın. Kızı eve alır biz bakarız. N'apalım, başa gelen çekilirmiş.» — İçini çekti. — «Alnımızda bu yazılıymış...»

Ben, Etyemezde oturan amca-

İktidar

Meyve fiatları her gün biraz daha yükseliyor. (Gazeteler)

YAZISIZ

mın yanında okumağı ileri sürdüm. Buna da annem yanaşmadı. Dayak yediğimin üçüncü haftası, dükkânda camlar aşağı indiğinin ikinci haftasında Betülle evlendik. Düğün bizim evde oldu, kendi aramızda. Babamın kalfası, benim bir iki arkadaşım. Bizimkinin ağabeyisinin arkadaşları. Kadınları saysanız altıyı geçmez, hepsi erkek.

Bizimkinin ağabeyisi, sırtıma, ağzımdan kan kusturan bir yumruk vurup:

«Erkek erkeğe, erkekçe hallettik bu işi... Yaşa sen!» dedi.

Bu kez ben, ilk olarak diklenip:

«O nasıl vuruş, çüş...» dedim.

«Sen erkek adamsın. Getir elini öpeyim...»

«İstemez. Yalnız, söyle şu yanındakilere voltayı alsınlar artık.»

«Başüstüne enişte.»

«Sonra, sen de pek öyle fazla kaçırma bakalım.»

«Sen erkek adamsın. Başüstüne enişte!»

Onun boyuna erişmek için ayaklarımın ucunda yükselip yer yer şişkin suratına yakından bakarak:

«Şuna buna sataşma, öküzlük istemez...» dedim. «Rakı paranı haftadan haftaya gel, bizim dükkândan al.»

Dut gibiydi. Başka zaman olsa ortalığı kırar geçirir, herkesi şaşırtan bir uysallıkla:

«Başüstüne enişte...» dedi. «Sen erkek adamsın.»

İşte o gün bugündür benim adım «Erkek Ahmet.» Üsküdara gelip lekeci Ahmedi sorsanız kimse bilmez, «Erkek Ahmet!» deyin herkes göstersin.

Mey. - Sey.

Kapının Arkasında KİM VAR?

Fena halde sıkışmıştım. Para sıkıntısı filân değil, malûm cinsten. Hani milyonerler bile sıkışır gelince. İşte öyle. Caddenin, oraya olan yüz adımlık kadar yerini nasıl yürüdüğümü bir ben bilirim. Kendimi içeriye dar attım.

İlk kapıyı hafifçe ittim; aralandı. «Besbelli boş» deyip ardına kadar açmak üzere daha kuvvetli itince içerden biri tekrar kapayıp bağırdı:

— Yavaş ulan ayı!

Hani ayıya da benzerim biraz. Arkadaşlar hep öyle derlerdi. Nasıl da görmeden kestirdi herif?... Yapımla ters orantılı bir sesim vardır. Daha da inceltip yumuşatarak:

— Affedersin abi boş sanmıştım dedim.

— Ulan kör müsün? Boş helânın kapısı açık olur öküz!

— Özür dilerim abi.

— Hergeleye bak hâlâ konuşuyor...

— Konuşmuyorum abi özür diledim.

— Bende özür mözür yok git başkasından dile.

— Öyleyse affet abi.

— Affedersem bir daha yapar.. sın.

Bir daha yapmak bir yana, çiş yapacak hal yoktu bende.

Bu herifin de yüz numara sohbeti hoşuna gidiyor olmalı. Bir türlü çıkmıyor. Hem çıkması da bir başka belâ. Kızdırdım çünkü. Tutar; döver möver... Korkum sopa yemekten değil, karnımdan aşağıya doğru durmadan artan iç basınçtan. Herif beni döverken bir azizlik yapar temelli rezil olurum diye korkuyorum. Olur, olur. Akla gelen başa gelir derler.

Ben böyle düşünürken o tekrar gürledi:

— Konuşsana ulan deve! İnek mi var karşında senin?

Herifin bandodaki o kocaman âlet gibi bir sesi var. Belli ki babayiğit bir şey. Hemen davrandım:

— Buyur abi, ne konuşayım?

— Elinin körü, masal anlat...

— Peki abi, vaktiyle bir padişahın...

— Ulan it oğlu it! Şimdi gösteririm ben sana matrak geçmeyi. Bizi işletmeğe kalkarsın ha? Yıkamağa başladım şeyimi. Şimdi görürsün dünya kaç bucak...

— Aman abi — dedim — iyice yıka. Temizlik çok iyidir. Temizlik imandan gelir. Temizlik çok faydalıdır. Sonra temizliğin hiç zararı yoktur. En birinci şey temizliktir.

Zorum bu herif oyalansın da bitişik kabinedeki adam önce çıksın. Oradan da su şakırtısı geliyordu çünkü.

Korkudan bitmiştim. Az sonra dayak yerken bir kaza olmasın diye kendimi adamakıllı sıkıyorum. Elbise hışırtısı gelmeğe başladı. Hapı yutmuştum canım.

Kapının kenarında elini de görünce yüreğim ağzıma geldi.

Ve kapı açıldı...

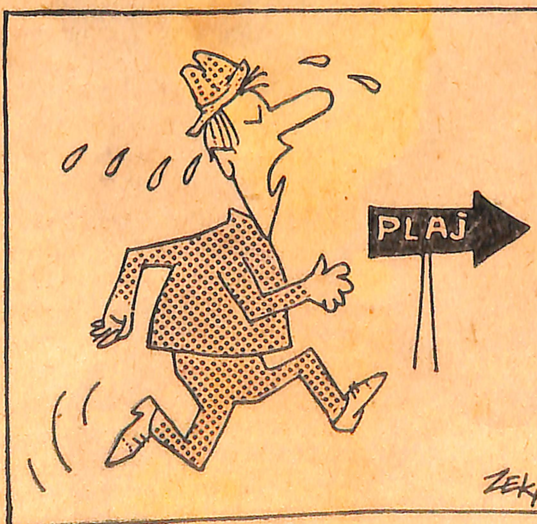
Az daha küçük dilim mideme iltica edecekti. İçeriden çıka çıka mantar gibi biri çıkmaz mı? Kara - kuru sıska bir şey. Boyu kemerimi ya geçer ya geçmez. Gövdesine yakın büyüklükte bir kafası var. Kum saati gibi bir adam.

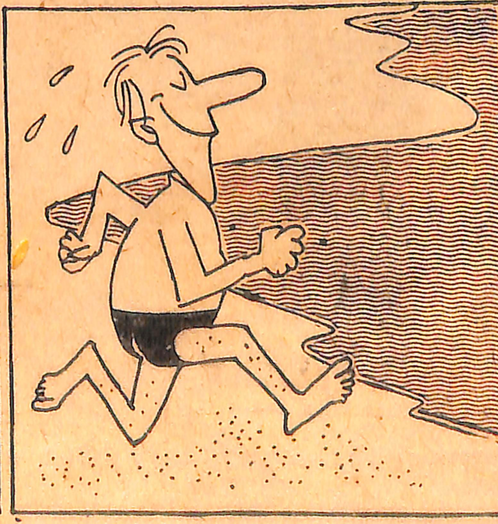
On saniye kadar öyle şaşkın şaşkın bakıştıktan sonra o dışarı, ben içeri, ok gibi fırladık.

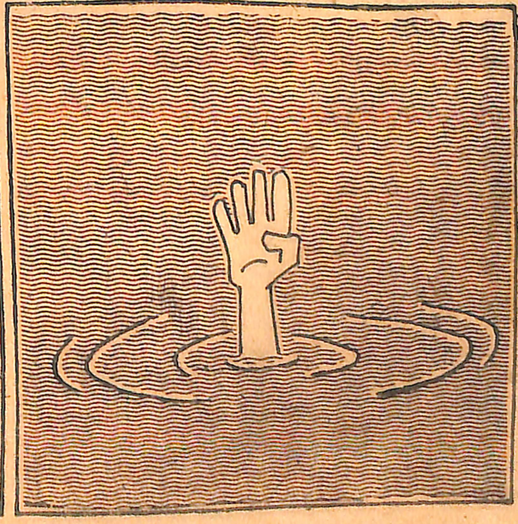
Ben utanmaktan, o korkudan!

Kenan AKINCI

Boğucu sıcaklar başladı... (Gazeteler)

Haftanın Şakaları

Anlamak için!

Ali Yumru seyahatten dönünce, karısı üzgün:

— Ah, beni yalnız bırakıp gitmemeliydin, dedi. Bu gece bahçe üzerindeki pencereden bir adam girdi ve... İki defa bana tecavüz etti!

— Nasıl? İki defa mı? Demek sen razı oldun. Haydi ilk defasında ne ise: Buna bir şaşkınlık diyelim. Ama ikincisi?...

— Birincisinde seni zannetmiştim sevgilim, âni olarak döndüğünü düşündüm, ancak ikinci seferinde başka biri olduğunu anladım!

※

İnsanlık hâli!

Kır bekçisi bataklığın yanından geçerken bir adamın suda çırpındığını görünce hiddetle sordu:

— Bu suda yıkanmanın yasak olduğunu bilmiyor musun?

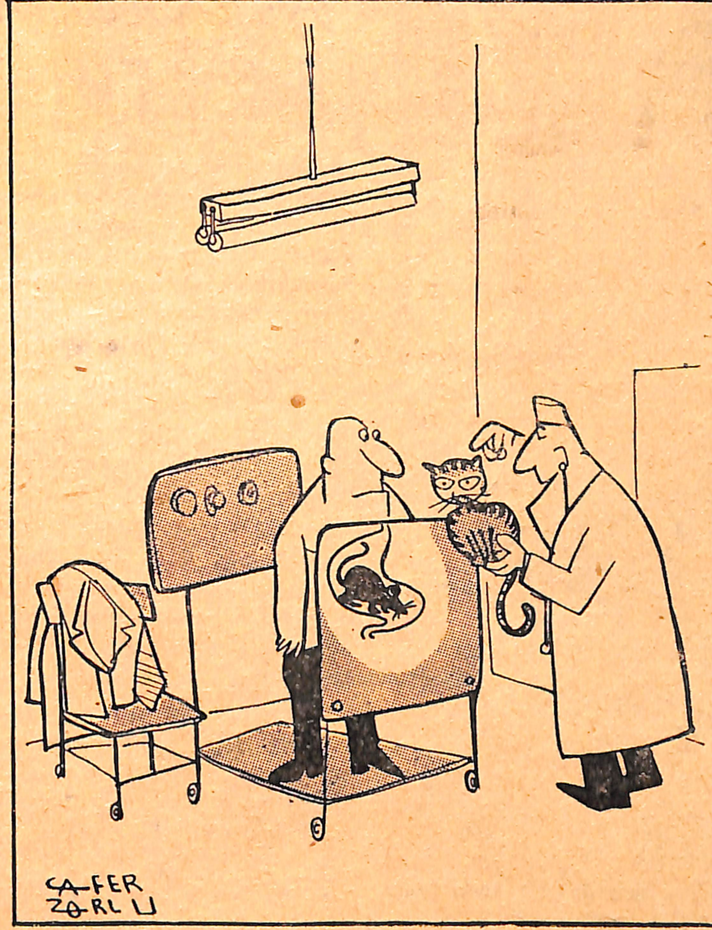
Adam can havliyle bağırdı:

— Yıkanmıyorum, boğuluyorum!...

Bekçi yürürken özür dilemeyi unutmadı:

— Ah öyle ise affedersiniz, bu gibi hatalar herkesin başına gelebilir!

Ekmekten bir fare çıktı... (Gazeteler)

— Her yemekten sonra bir kedi yutacaksınız!..

İmtihan!

Lise öğretmeni talebesine sordu:

— Söyle bakalım, Rıza çok karısı olan erkeğe ne derler?

— Poligan.

— İki karısı olana?

— Bigam.

— Ya bir karısı olana?

— Monoton!

※

Zekâ!

Nuran, nihayet arkadaşının ısrarına dayanamadı:

— Evet, dedi, kahraman benimle evlenmek istiyor, ama evvelâ bütün mâzimi öğrenmek istedi.

— Sen de söyledin mi yoksa?

— Evet.

— İyi hafıza doğrusu!

※

Ölünceye kadar!

Karısını fena halde dövdüğünden mahkemeye düşmüşlerdi. Suçlu bunu kıskançlık yüzünden yaptığını söylemiş ve sözlerini:

— Ah hâkim bey, bu kadını ölünceye kadar seveceğim, diye bitirmişti.

Mahkeme reisi sordu:

— Onun ölümüne mi yoksa kendi ölümünüze kadar mı?

Kalite ve fiatını mukayese edince...

VİTA'ya daima sadık kalacaksınız.

Çünkü YALNIZ VİTA'nın KALİTESİ hep aynıdır.

Nefis tadı ve kokusu, hafifliği, kolay hazmedilişi, yüksek besleyici kıymeti sayesinde VİTA evinizin hakikî dostudur.

Aldığınız hakikî VİTA ise ÜSTÜN KALİTESİNDEN emin olabilirsiniz.

179

MİLLETLER GÜLÜYOR

Âşinâlık

Şu Amerika acayip yerdir, yabancılara misafirperverlik gösterilmez. New Hampshire'in köylerinden birine gelen temiz pak kıyafetli bir delikanlı yol kenarında oturan bir çiftçiyi başıyla selâmladı:

— Günaydın! Hava ne güzel değil mi?

Cevap yok!

— Mamafih belli olmaz belki de yağmur yağar...

Yine cevap alamadı.

— Perkins'lerin evi ne tarafta bana söyliyebilir misiniz?

Adam yine cevap vermedi.

— Çok endişeliyim, büyük baba Perkins hasta demişlerdi de...

— Sen Perkins'in torunu musun delikanlı?

— Evet.

— Hımm... Haklısın galiba bugün yağmur yağacak!

Zavallı adam

— Bak gazetede ne yazıyor: New York'ta her yarım saatte bir adam çiğneniyormuş.

— Sahi mi? Zavallı adamcağız!

Sanatkâr aile!

İki dost, uzun uzun el sıkışarak konuşmıya başladılar:

— Karın nasıl?

— Çok iyi... Gece gündüz piyanosu başında!

— Kızın? Büyümüştür değil mi?

— Eveeeet... O da şan dersi alıyor!

— Bravo... Ya baldızın?...

— Bildiğin gibi, kemaniyle meşgul...

— E, sen ne yapıyorsun?

— Ben mi?.. Şey... boyuna aspirin yutuyorum!

Zavallı ayı!

Hayli soğuk bir gündü. Üzerine büyük bir ayı postu geçirmiş olduğu halde bir dağlı Hauston'a indi. Şehirlilerden biri onu istihza ile süzerek:

— Bu kürkün dedi, tüylü tarafını içe giyseydiniz çok daha fazla ısıtırdı herhalde!...

Dağlının bu tavsiyeye aklı yattı ve kürkünü ters yüz edip giydikten sonra:

— Sahiden öyle dedi. Düşünün zavallı ayı bütün hayatı boyunca bu kürkü ters giyiyor!

— Eh kaptan, geminin battığına yanmıyorsun ya?!...

— Doktorcuğum, bana verdiğiniz hapları yanlışlıkla karım yuttu... Şimdi ne yapayım ben?...

KUMAR

Dünyanın en büyük zenginlerinden Roçilt, bir gün avukatından şöyle bir mektup aldı:

«Oğlunuzun biraz para sıkıntısı var. Kendisine on bin dolar göndermek lûtfunda bulunmanızı saygılarımla rica ederim.»

Roçilt, avukatına inanırdı. Tavsiyesini tuttu ve oğluna on bin dolar gönderdi.

Aradan ancak üç hafta geçmişti ki, Roçilt avukatından, yine buna benzer bir mektup aldı ve yine istenen parayı yolladı.

Ama, iş bununla da bitmemişti... Yirmi gün sonra tekrar böyle bir mektup alınca, Roçilt sordu:

«Oğlum bukadar parayı ne yapıyor? Açık olarak bildirmenizi rica ederim.»

Avukattan gelen cevap açıktı:

«Son zamanlarda kumarda şansı fena gitmiş, her gece kaybetmiş ve biraz da borçlanmış. Ricası bunun içindir.»

Roçilt, derhal kâğıda kalem sarıldı ve şu telgrafı yazdı:

«Oğluma söyleyiniz: benim servetim kumara dayanmaz!»

GEÇER!

Bayan Ruzvelt, Kadınlar Birliği kongresinde heyecanlı bir konuşma yapıyordu. Üyeler onu dikkatle dinliyordu. Ansızın, salonun tâ dibinden, peltek, cıvık bir ses geldi, bir erkek sesi:

— Siz!.. Bayan Ruzvelt!.. Siz, dünyanın en... ama en çirkin kadınısınız!..

Bu, ayakta duramıyacak kadar sarhoş, iki yana yalpalıyan bir bahriyeliydi.

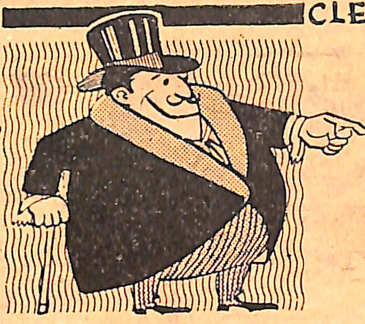
Herkes şaşırmış, susmuştu. Bayan Ruzvelt sâkin olmaya çalışarak zoraki bir gülüşle cevap verdi:

— Siz!.. delikanlı, siz de dünyanın en sulu sarhoşusunuz!..

Genç denizci sevimli bir sarhoş kahkahası attı:

— Ama ,dedi, sayın bayan, benim sarhoşluğum bir kaç saat sonra geçer!..

CLEMENT VAUTEL'*den çeviren*: ALPLÂÇİN

POLİTİKA PAHALI ŞEYDİR!

— 2 —

— Monsenyör cenapları gelmemi buyurmuşsunuz, diye söylendi.

— Evet rahip efendi, sebebini de şimdi açıklıyacağım.

Sivri burnunun üzerine, madenî çerçeveli gözlüğünü iyice oturtan piskopos, aşırı merakı şimdi bir azap halini almış olan rahibi dikkatle süzdü. Ardından kelimelere basa basa konuşmağa başladı:

— Faziletli bir din adamı olduğunuzdan şüphem yok. Vazifenize can ve gönülden sadakatla bağlı bulunduğunuz da muhakkak. Bundan dolayı sizi samimiyetle kutlularım. Ancak... Teessürle bildirmem gereken bazı noktalar mevcut. Bu hususlarda sizi tenkit de benim vazifem.

— Hareket tarzım ve vazifemin ruhu arasında muhtemel bir uygunsuzluktan daima kaçındım.

— Bunun aksini söyliyecek değilim. Bahis konusu hareket tarzınız değildir. Konuşma şekliniz ve bazı kanaatleriniz üzerinde duruyorum. Birçok meslekdaşınız gibi, savaş sizi de değiştirmiş. Asker olunca başkalaşmışsınız. Aranızdan bir kısmı yeni fikirler edinmiş, bir kısmı ise... Size gelince, savaş sizin konuşmanızda, zevklerinizde garip tesirler yapmış. Bir bakıma — Tanrı suçumu bağışlasın — külhanbey ağzı kullanıyorsunuz. Vaazlarınızda öylesine tâbirler geçiyor ki, izahı mümkün değil. Cephede bunlara alıştığınızı kabul edelim. Fakat cübbenizi giydikten sonra, bunlardan kurtulmanın yolunu aramalıydınız. Kendi hesabıma, garip bir şahsiyet taşıyan kimselerden, yenilik taslıyanlardan, mesleğini değişik şekilde icraya kalkışanlardan nefret ederim. Kilisenin haysiyeti bu cins davranışlardan rencide olur. Hele kendi ruhanî bölgemde daha titizim. Bizim vazifemiz doğruluktur, ihtarım, nihayet ileriniz için hayırlı bir halin temennisi sayılmalı.

Köy papazı, yüzünün ateş ateş yandığını duyuyordu. Sesi titriyerek:

— Vaazlarımda asla edep ve terbiye dışı davranmadım. Sizi temin ederim ki, Tanrının hoşuna gitmiyecek tek kelime etmedim, dedi.

— Tanrının hoşuna gitmiyecek tek kelime mi dediniz? İşte gene bir hata işliyorsunuz. Yaratan ve esirgeyen Yüce Tanrıdan bahsederken, konuşmanızı lâübalilik sınırlarına götürmekten geri durmuyorsunuz. Geçen pazar da şöyle demişsiniz: «Tesbih çekmekle, sûreler okumakla her şey halledilmez. Bir er, bir generalle konuşurken, kafasında başka düşüncelerin yeri yoktur, aklı başka taraflara gitmez. Tanrıya dua ederken de öyle olmalı. General gevezelikten hoşlanmaz, Tanrı da öyle... Dualarınız içten gelmezse, mânasını bilmez, mânası üzerinde düşünmezseniz, sadece gevezelik sayılır.»

Piskopos bir an için sustu. Sonra çehresinde zehirden farksız bir ifadeyle sözlerine devam etti:

— Söylediğiniz bazı kelimeleri tekra retmekten utanıyorum, dilim varmıyor.

Köy papazı yapmacıksız bir samimiyetle:

— Ben tekrarlıyayım Monsenyör, dedi. «Ulu Tanrı, böylesine dualara metelik vermez» dedim. Bunda ne var sanki?

— Nasıl!?

Piskopos öfkeyle titriyordu. O ana kadar kendisini zor tutmuştu. Bu kadarı fazlaydı doğrusu. Hiddeti, kontrol tanımaz bir hal almıştı. Islıktan farksız bir sesle:

— Bu cins kelimeler kudreti sonsuz, her yerde hazır ve nâzır olan Yüce Tanrıya karşı saygısızlıktır, dedi Siz, onu tahkir ediyorsunuz.

— Zararsız bir kaç kelimeyle öyle mi?

— Yaradana karşı saygınızı kaybetmişsiniz.

— Asla efendim Tanrıya bütün kalbimle bağlıyım. Ezbere ve fabrikasyon dualar okuyan dindar taslaklarına karşıyım ben. Tanrı, dinleri adına, vatanları uğruna her türlü fedakârlıktan sakınmayan vatan evlâtlarının ateşli şarkılarını, kiliselerde iş olsun diye okunan, mânası üzerinde durulmayan ilâhilere tercih eder.

Sözlerini bitiren köy papazı, İsanın heykeli önünde diz çöküp ateşli bir duaya başlıyacağı sırada, piskopos hazretleri bir fırtına gibi gürledi:

— Çıkınız dışarı, hemen çıkıp gidiniz.

Zayıf çehresi daha da uzamış, sararmıştı.

— Siz zannettiğimden de kötüymüşsünüz, çıkın dışarı...

Pellegrin ayağa kalktı. Üstünün yanına varıp pişmanlığını, üzüntüsünü açıklamak istedi ama, piskopos hâlâ bağırmaktaydı:

— Hayır, hayır. Çıkın dedim size. Sizi bir kere daha karşımda görmek istemem.

Zavallı rahip perişan adımlarla kapıdan tarafa yürürken, ardından bağırmasını kesmedi:

— Sizi Kardinal Hazretlerine rapor edeceğim. Görürsünüz...

Rahip Pellegrin holde Lanthier ile yüzyüze geldi. Sekreter gülümsiyerek:

— Eee? diye sordu. Ne var, ne yok?

Pellegrin de, onunkinden geriye kalmayan bir gülümseyişle:

— Hiç, dedi. Şöyle bir yaz fırtınasına tutuldum. Tanrıya şükürler olsun ki şemsiyemi beraberime almıştım.

Kabaralı potinleriyle mermer zeminde tok sesler çıkararaktan yürüyüp geçti.

Piskopos hemen onun ardından Kardinalin dairesine koşmuştu. Kardinal, her zamanki gibi, XIII üncü Louis stili geniş bir kanapeye gömülmüş, şöminenin karşısında istirahat buyuruyordu. Boynunda, makamının alâmeti olan bir kolye vardı. Geniş bir bilgi sahibi olduğu söylenirdi. Bir kaç yıldan beri ortalıktan çekilmesinin sebebi seksen yaşını geçmiş olması ile izah ediliyordu.

Piskopos onun yanına yaklaşarak:

— Papazlarınızdan biri, kendisi hakkında ciddî tedbirler alınmasını gerektirir bir yolda efendimiz, dedi. Zatıâlinize bu hususu arza geldim.

Kardinal bir şey söylemedi. Sessiz, öylece bekliyordu. Öteki:

— Sableuse kilisesi rahibinden bahsetmek istiyorum, diye devam etti. Daha önce de söylemiştim. Onu başka bir yere nakletmek niyetindeyim.

Kardinal, uzaktan geldiği hissini veren cılız, ölgün bir sesle:

— Neden? diye sordu. Ne yaptı ki?

— Ruhanî bölgemiz içinde, vazifesinin mahiyeti ve mesuliyetleriyle uyuşmayan bir lisan kullanıyor, hareketleri taşkın, kilisenin haysiyetini ciddiye almıyor.

— Savaş haçı ile taltif edilen şu rahip mi?

— İsabet buyurdunuz.

— Vaazlarında değişik, yeni bir dil kullanan rahip ha?

— Ta kendisi. Kürsüde garip lâflar ediyor.

— Hımm... Peki hal ve tavrı nasıl? Ruhanî vazifelerine bağlı bir kimse kanaatini veriyor mu?

— Onun tenkide şayan tarafı şahsiyeti değil, hareket tarzıdır.

— Yoo, bu olmadı işte dostum. Pellegrin iyi bir rahipse, iyi bir adam demektir. Hoşunuza gitmiyen hali nedir meselâ? Garip bir tesir bırakıyor, zarif değil, kaba bir dil kullanıyor öyle mi? Bence, bunlar önemli şey sayılmazlar.

— Fakat bu adam bayağılıkta çok ileri gidiyor.

Kardinal gülümsedi. Hissedilmez bir şekilde omuzlarını silkti:

— Ben bu rahibi tanımıyorum. Ancak onu cezalandırmanın günah olduğuna inanıyorum. Sizin, onda kusur saydığınız şeyler, belki de gayelerimizin gerçekleşmesi için daha uygun ve faydalıdır. Sableuse, bir amele kasabasıdır. Son yıllarda orada kâğıt fabrikaları kuruldu. Böyle bir muhitte zarif bir üslûp ve edebiyat endişesiyle verilen vaazlar ne dereceye kadar faydalı olabilir hiç düşündünüz mü? Yakalığı ütülü, iskarpinleri gıcır gıcır cilâlı, dilleri yaldızlı «salon rahipleri» nin böyle yerlerde tesirsiz kaldığını tecrübelerimle biliyorum O cins rahipler, hırçın ve huysuz kibar hanımlar, kafalarından ziyade cepleri keseleri dolu beyler nezdinde başarı gösteriyorlar. Açık ve samimi dil daha faydalıdır.

Piskopos:

— Bunda yerden göğe kadar haklısınız efendimiz, dedi. Fakat rahip Pellegrin aşırı gidiyor.

— Hıristiyanlığın ilk ve ateşli zamanlarındaki din adamları da o dille konuşuyorlardı. Soğuk, katı, süslü kelimeler bir şey anlatmaz. Ruhlara değen kelimeler, halkı anlıyan ve halkın anladığı kimselerin dilindedir. Bugün rahiplerimizin çoğu yarı âlim, yarı avukat kesilmiş olup, ticarî bir meseleyi savunurcasına dâvamızı konuşuyorlar. Önemli olan aklın değil, kalbin yolunu bulmaktır.

Kardinal, bir an soluk alıp sonra sözlerine devam etti:

(Devamı var)

Sahibi: **YUSUF ZİYA ORTAÇ** ★ Yazı işlerini fiilen idare eden: **KADRİ YURDATAP** ★ Basıldığı yer: **ERCAN MATBAASI** ★ Kapak baskısı: **ŞAKA MATBAASI**

NAMUSLU
OCA

AYOL BEN SENİN BİLDİĞİN KADINLARDAN DEĞİLİM GEL, ARA!..

PEKİ YA O GÜLÜŞMELER, O BAYGIN SESLER?

DELİ GİBİ KENDİ KENDİNE Mİ KONUŞUYOR, OYNAŞIYORDUN

10

KARIM BİR KAHKAHA ATTI...

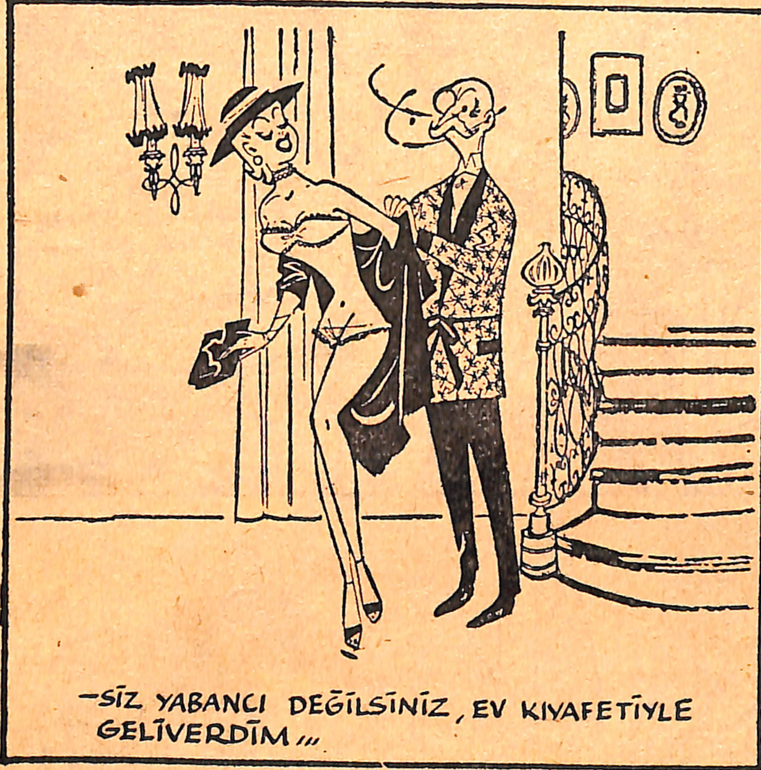
AYOL, HAVA SICAK... UYKUM KAÇTI AŞAĞI İNDİM. ELİME BİR KİTAP ALDIM. MEĞER BİR PİYESMİŞ

İÇİNDEKİ KADIN KONUŞMALARINI KADIN SESİYLE ERKEK KONUŞMALARINI ERKEK SESİYLE OKUMAYA BAŞLADIM...

ARA SIRA GÜLÜNECEK YERLERDE KAHKAHA ATARAK, ADETA BİR AŞK PİYESİ OYNADIM.

DEVAMI VAR

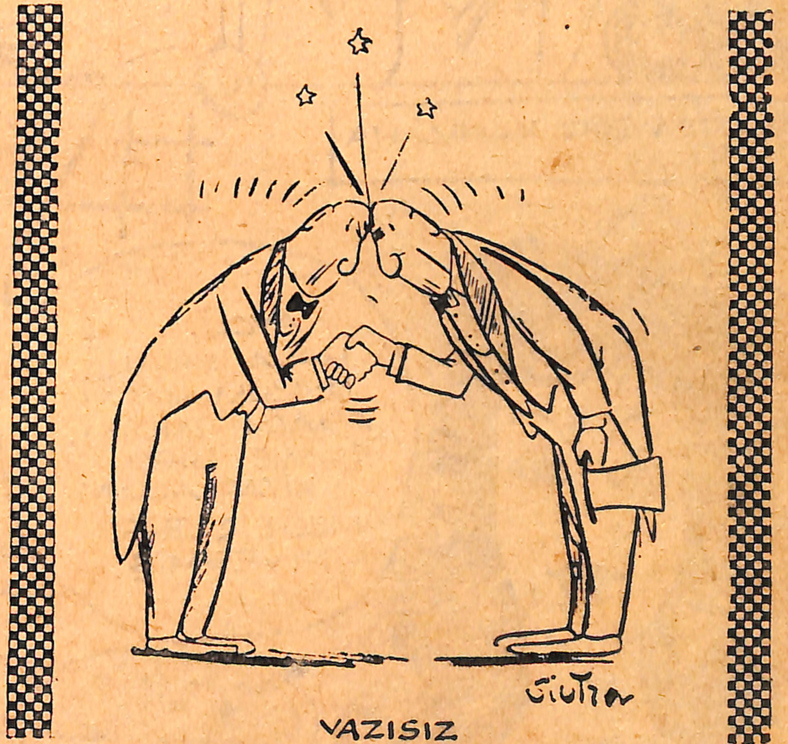
Dünya
KARİKATÜRLERİ

—SİZ YABANCI DEĞİLSİNİZ, EV KIYAFETİYLE GELİVERDİM...

—PARMAKLARIM ALIŞKANLIĞINI KAYBETMİŞ... ESKİ PATRONUM O KADAR NÂZİKTİ Kİ, HİÇ YAZI YAZDIRMAZDI!

YAZISIZ

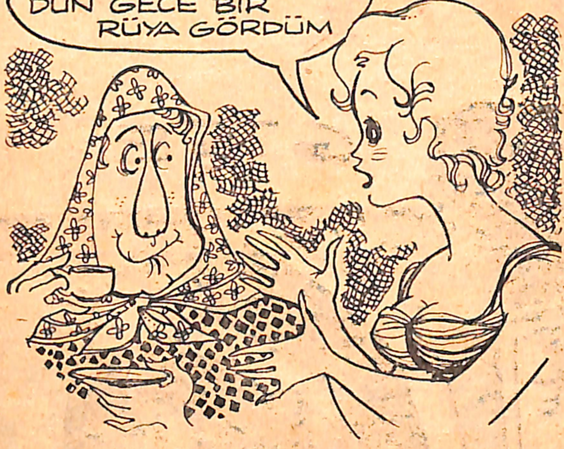

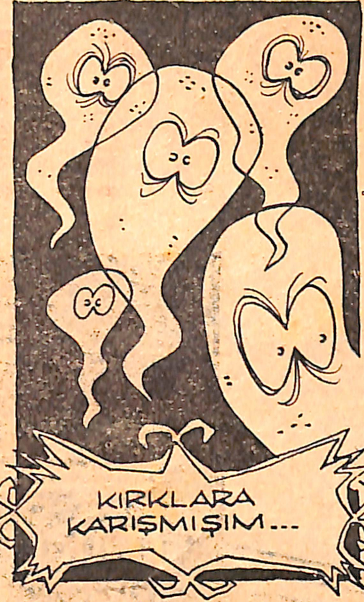
—EVET, BİR DAKTİLO İSTİYORUZ... AMA İŞİMİZ ÇOK, SAHİDEN DAKTİLO İSTİYORUZ!..

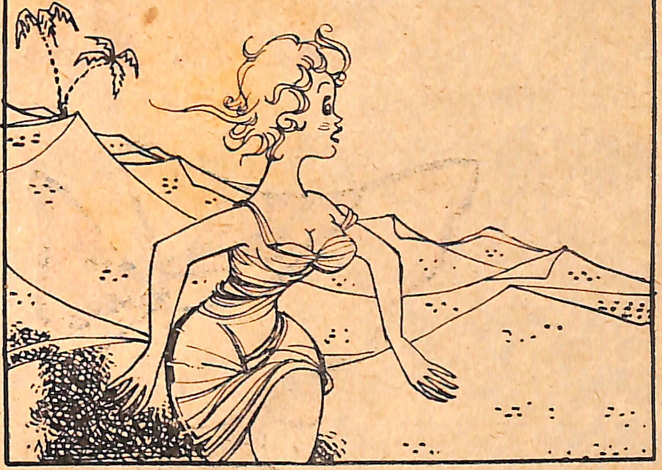

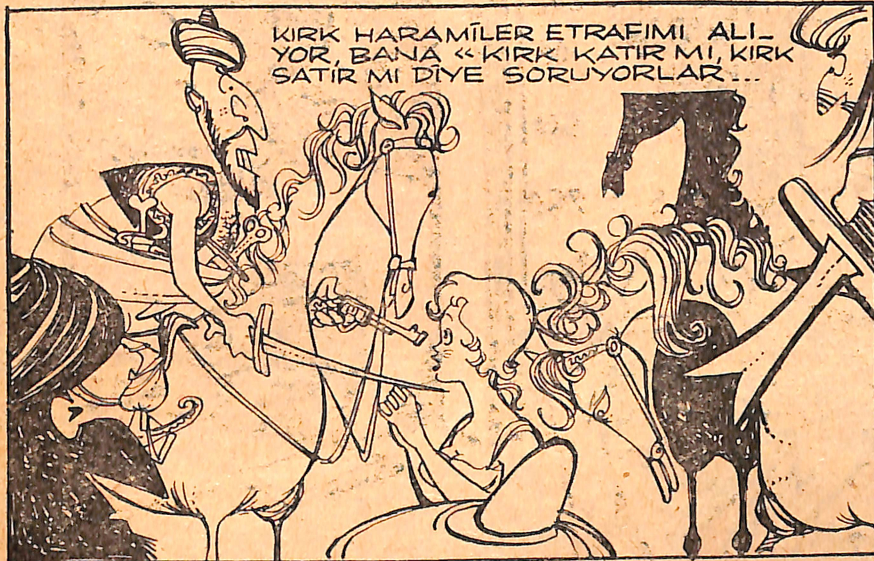
YAZISIZ

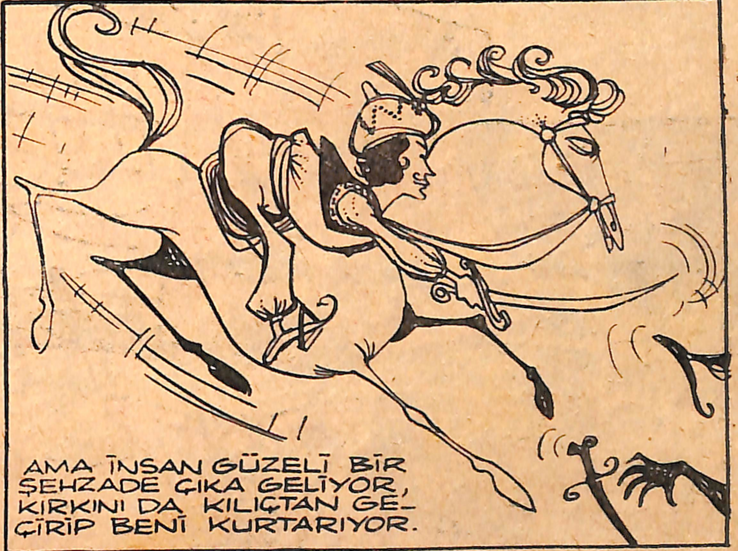
HAYIRDIR İNŞALLAH

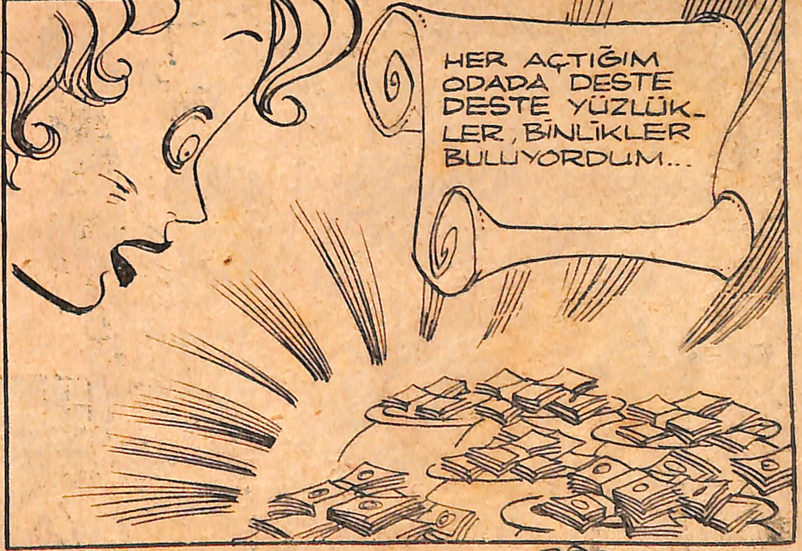

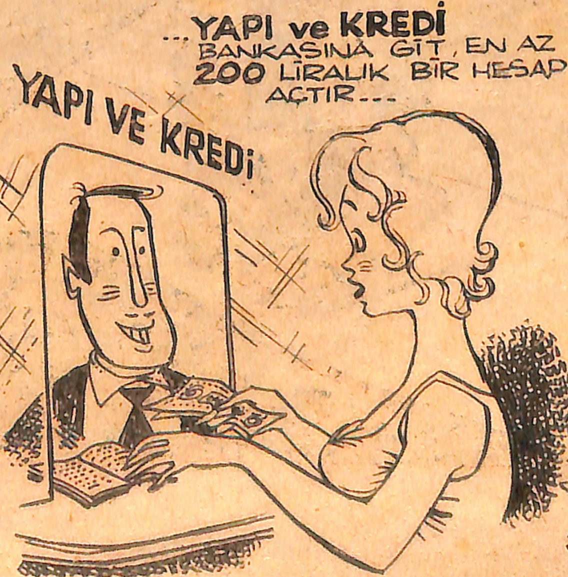

Vahan Çetin - AKBABA REKLAM

YAPI ve KREDİ BANKASI

1959'da

40 APARTMAN DAİRESİ

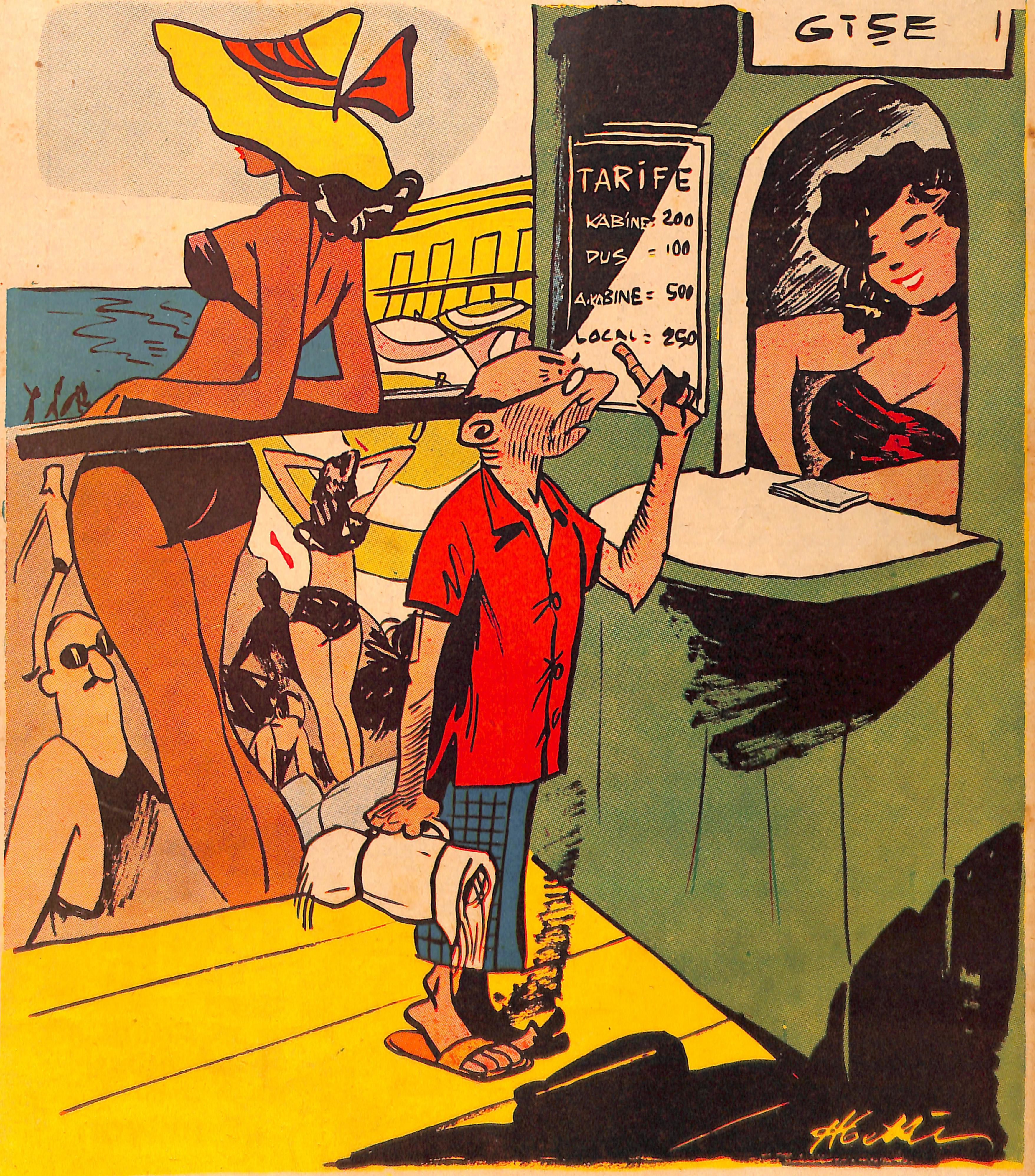
ayrıca

1,5 milyon

liralık para ikramiyeleri

Dağıtıyor

AKBABA

— Deliksiz bir kabine istiyorum...
— Kızınız için mi?
— Hayır... Kendim için!